

[Energiministeren]

der var et betragteligt antal ansøgere på venteliste.

Ifølge forslaget stilles der i 1981 i alt 120,2 mill. kr. til rådighed, hvoraf op til 15 mill. kr. kan anvendes til oprettelse af prøvestationer for på længere sigt at muliggøre en godkendelsesordning, der kan sikre, at de enkelte anlægstyper og systemer er acceptable i både kvalitets- og sikkerhedsmæssig henseende. Der vil herefter være mindst 105,2 mill. kr. til tilskud til installering af anlæg, der udnytter vedvarende energikilder.

Det er et væsentligt formål med tilskudsordningen at fremme en serieproduktion af standardiserede anlæg til udnyttelse af vedvarende energikilder og dermed en billiggørelse af anlæggene.

Lovforslaget er på grundlag af de indvundne erfaringer og efter drøftelser med de interesserede parter, herunder fabrikant- og forbrugerorganisationer, ændret på en række punkter i forhold til loven af 8. juni 1979. Tilskudsprocenten foreslås således nedsat fra 30 til højst 20, og det foreslås, at der gives mulighed for støtte også til større anlæg (fællesanlæg), det vil sige anlæg, hvor anlægsudgiften inklusive merværdiafgift andrager 350.000 kr. eller derover. Ansøgning om støtte til sådanne anlæg skal ifølge forslaget indsendes til og behandles af energistyrelsen. Det samme gælder ansøgninger om tilskud til kommunale anlæg. Ansøgning om tilskud til andre anlæg skal som hidtil indsendes til og behandles af kommunerne.

Med disse bemærkninger skal jeg, idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, anbefale forslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Glistrup (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om styrkelse af revisionen af Danmarks Radio.

(Lovforslag nr. L 89).

Jeg skal i øvrigt henviser til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det.

Glistrup (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om forbud mod arbejdsstandsninger m. v. på sygehuse og plejehjem.
(Lovforslag nr. L 90).

Jeg skal i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministre:

Spm. nr. 235

1) Til *ministeren for kulturelle anliggender* af:
Poulsgaard (FP):

»Hvilke kommentarer har ministeren til Bent Mejdings udtalelser i Børsen den 18. november d. å. om, at den overordnede styring i teaterlivet fremmer ligegyldigheden?«

Skriftlig begrundelse

I Børsen den 18. november udtaler den tidligere leder af Alléscenen Bent Mejding, »at den måde, teatrene drives på i dag med tilskud fra Arte og den storkøbenhavnske landsdelsscene, er fuldstændig nedbrydende. Det eneste, det drejer sig om, er at overholde en række udgifter. Om der kommer folk i teatrene eller ej, er flintrende ligegyldigt. Ildhuen og kampånden er væk. Før i tiden drejede det sig om at få folk i teatret, for det betød penge i kassen til lønninger og alle de andre udgifter. Nu er forestillingen solgt på forhånd uanset resultat, og det er virkelig nedbrydende i det lange løb.«

Videre siger Bent Mejding: »Der sker efter min mening noget med den psykiske indstilling, når man ikke skal klare sig for de penge, man selv tjener ind. Man ser det jo også alle offentlige steder, de fleste mister gnisten og dermed interessen, og en større og større ligegyldighed kommer snigende.«

Endvidere henvises til Børsen den nævnte dato, idet jeg gerne vil have hele artiklen kommenteret.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Hr. Poulsgaard spørger mig, hvilke kommentarer jeg har til en udtalelse i Børsen den 18. november 1980 af Bent Mejding, hvor bl. a. følgende er citeret: »at den overordnede styring i teaterlivet fremmer ligegyldighe-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

den.« Hertil kan jeg alene svare, at jeg ikke på nogen måde tror, at der hersker ligestilling i den danske teaterverden. Jeg forestiller mig ikke, at der skulle være nogen teaterdirektør, nogen instruktør eller nogen skuespiller, som er ligeglade med, om de spiller for en fyldt eller for en tom sal.

Nu peges der i spørgsmålet på den overordnede styring som et problem for de københavnske teatre. Jeg vil ikke helt udelukke, at der kan være et problem her. Da man i sin tid etablerede den storkøbenhavnske landsdelsscene, blev der lagt ganske bestemte rammer for teatrenes ledelse og økonomi. Det er tænkeligt, at disse rammer i nogle situationer kan være strammere for mulighederne, end godt er. Det forhold er vi opmærksomme på i kulturministeriet, og vi har allerede drøftelser i gang mellem ministeriet og styrelsen for landsdelsscenen om disse emner.

Det fremgår af spørgsmålets begrundelse, at hr. Poulsgaard har hæftet sig særligt ved, at teaterlivet efter Bent Mejdings opfattelse ville blive mere frodigt, hvis man bare fra det offentliges side lod være med at støtte teatrene. Jeg tror ikke, der er nogen inden for teaterverdenen, ej heller Bent Mejding, der mener, at det ville være en fordel at gå tilbage til den tid, hvor dansk teaterliv ikke blev støttet, og hvor vi jo netop kom ind i en situation, hvor ingen af de privatejede teatre havde mulighed for at klare sig økonomisk. I 1975 havde vi et københavnsk teaterliv, som havde kæmpet hårdt for at overleve, ikke fordi publikum svigtede, for det var netop i de år, at Arteordningen slog igennem og fik folk til at strømme til teatrene, men fordi tiderne havde udviklet sig sådan, at selv fulde huse ikke kunne give et økonomisk vel fungerende teater. Jeg synes, at Bent Mejding ser den tid i et lidt romantisk skær, den tid, hvor de økonomiske problemer var så store. Som sagt, den løsning, vi har i øjeblikket, har reddet teatrene. Der kan være problemer forbundet med den, og dem vil vi prøve på at løse.

I forbindelse med dette svar vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, at der i går i Børsen har været bragt en artikel, som var et interview med mig, således fremtrådte det, som var foranlediget af den artikel med Bent Mejding, som hr. Poulsgaard omtaler. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at dette interview

må jeg tage afstand fra. Intervieweren, journalist Hanne Rasmussen, har brudt en aftale om at give mig sin version af vor samtale, og de udtalelser, der dér bringes, og som dér lægges mig i munden om Arteordningen, er helt i modstrid med min vurdering af Arteordningen, der netop har gjort det muligt for et betydeligt antal mennesker i landet, som ikke tidligere har kunnet det, at benytte det kulturtilbud, som vore teatre repræsenterer.

Poulsgaard (FP):

Ja, det er det sædvanlige, der var ingenting at sige tak for. Det er en lidt fantastisk situation. Hvor mange beviser vil ministeren have? Hvor længe vil ministeren gå med skyklapper for øjnene og sige: der er ingen problemer. Det er helt saliggørende det hele, bare vi har Arte. Det er en meget dygtig teatermand, der har udtalt sig her til Børsen, og det, han siger, synes jeg ikke ministeren bare kan affærdige som noget, jeg havde nær sagt nonsens.

Hvad så med det, Klaus Pagh siger, og som han er refereret for i Politiken den 21. november? Dér siger Klaus Pagh, at det er umuligt at køre et teater, som han kører, uden at der skal uddannes skuespillere på et etableret teater. Men det kan man ikke i dag; Klaus Pagh siger: nej, i stedet uddanner man skuespillere med politisk teater, børneteater og gruppeteater for øje. Er det det, ministeren vil, at det skal være engageret det hele, det skal være politisk, det skal være meningsfyldt, det skal være ligesom ham biskoppen i Ribe, altså med, at almindelige folk må ikke more sig? Klaus Pagh siger hertil, det er utilfredsstillende for ham, at han skal aflevere 2 mill. kr. til landsdelsscenen. Men det er jo denne tyrkeretro på, at staten og de offentlige er betydelig bedre til at drive det, end private er.

Jeg synes, ministeren endnu en gang skulle gå hjem og nærlæse den bemærkning i den artikel og så tænke over det, i det hele taget tænke over, om ikke det er en vildmand, man er inde på med denne her Arteordning, som breder sig som ringe i vandet. De tager jo alt muligt op, som slet ikke har været påtænkt, men det er klart, man har jo nogle folk, som man skal have ansat både hist og pist.

Søren Hansen (S):

Nu fik vi altså oven i købet lagt det til, at fremskridtspartiet ud over sin øvrige aversion mod kulturlivet også mener, det ikke må være meningsfyldt. Det har jeg noteret, ikke med forundring, men dog noteret. I øvrigt vil jeg gerne takke ministeren for den meget klare og meget tydelige afvisning og afstandtagen fra det interview, der stod i Børsen i går, den 25. november. Alle de undersøgelser, der er foretaget på kulturlivets område, viser, at det er en alt for lille del af befolkningen, der er kulturforbrugere. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke hun er enig i, at det er overordentlig positivt, når det på nogle områder lykkes at bryde denne sædvane, også selv om det skulle betyde, at de nye kulturforbrugere ind imellem overraskes over f. eks. teatrets kunst. Det er nemlig kendetegnende ved kunsten, at den er kompromisløs og derfor ofte chokerende og overraskende. Det kan give sig forskellige udslag. Jeg husker, at da Bristolteatret annoncerede med, at man kunne se Olsenbanden spille, og at Olsenbanden spillede »Vi venter på Godot«, dér gav overraskelsen sig udslag i, at teatret ved samtlige opførelser, hvor Artepublikummet var stærkt repræsenteret, var stille, så man kunne høre en knappenål falde til jorden.

Men jeg vil også gerne stille ministeren det spørgsmål, om det ikke netop er vigtigt at støtte og stimulere enhver af de bestræbelser, som teaterudvalget, som Arte har gjort og gør for at få skabt en nærmere forbindelse mellem publikum og kunsten, altså at demokratisere adgangen til kunst- og kulturlivet.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Til hr. Poulsgaard vil jeg først sige, at hr. Poulsgaard tydeligvis ligesom Børsens Hanne Rasmussen aldeles sammenblander det forhold, at jeg erkender, at der kan være problemer, som vi drøfter, og som vi forsøger at løse i forbindelse med administrationen af den københavnske landsdelsscene, og hr. Poulsgaards og tydeligvis også Børsens Hanne Rasmussens personlige opfattelse af, at Artes virksomhed ikke passer i deres smag. At hverken hr. Poulsgaard eller Hanne Rasmussen påskønner den demokratisering, som Artes kulturformidling indebærer, må være et

problem for de to nævnte. Jeg kan kun tilslutte mig det synspunkt, som hr. Søren Hansen har gjort gældende her, og sige, at jeg finder det overordentlig positivt, at det har været muligt og stadig i højere grad er muligt at bryde de barrierer, som har hindret en del af den danske befolkning i at få andel i de kulturtilbud, som er til rådighed; og netop dette, at nye tilskuere og nye lyttere bliver overraskede, bliver overrumplede af kunstens væsen er vel kunstens største udfordring.

Poulsgaard (FP):

Ministeren tager fejl, hvis ministeren tror, jeg har noget som helst imod Arte. Hvis de mennesker, der køber billetter i teatret, vil slutte sig sammen i forskellige organisationer, der kan billigøre billetterne, så for min skyld gerne. Det, jeg har noget imod, er, at det er staten, der understøtter, og at det er skatteborgerne, der betaler. Jeg har søreme ingenting imod Arte, hvis Arte selv ville afholde de udgifter, som var forbundet med det, så hellere end gerne for min skyld, for det er en glimrende ting. Så får vi at vide, det er demokratiseret adgang til kunst og kulturliv. Man svinger sig jo helt op i de helt høje toner, og man ved jo godt, det passer ikke. Hvor tit skal vi sige: det passer jo ikke? Det er jo de velbjærgede, der først og fremmest bruger disse kulturtilbud.

Så vil jeg da gerne spørge ministeren, nu man skal sådan demokratisere alle kulturtilbud, hvornår vi skal til at have noget tilskud til andespil, for det må da absolut også være kulturliv, og det er betydelig dyrere at gå til andespil, end det er at gå i Det kgl. Teater, så hvis vi vil ud i demokratiseringspladder, så synes jeg, vi skal have det hele med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 226

2) Til *arbejdsministeren* af:

Poulsgaard (FP):

»Hvornår agter ministeren at ophæve ligestillingsloven, så man undgår så tåbelige sager som f. eks. den om Karolinepigerne?«

Skriflig begrundelse

En af de mest populære og folkekære »institutioner« – nemlig Karolinepigerne – skal

[Poulsgaard]

nu slæbes for retten for overtrædelse af ligestillingsloven.

Hvor megen ærgrelse denne lov har afstedkommet rundt om i danske virksomheder og hjem, er nok umuligt at gøre op. Nu har vi altså en retssag i Århus, der ikke engang er en Århushistorie, hvor man med ligestillingsloven i hånd vil slagte Karolinepigerne og retten skal bruge tid på sådan noget pjat.

Poulsgaard (FP):

Kultur drøftede vi lige før. Kultur, det er noget med ytringsfrihed, sådan forefalder det, men det er jo begrænset ytringsfrihed, man har i dette høje ting her. Der må man jo ikke sige tingene på godt dansk. Jeg havde spurgt arbejdsministeren, om han vil være med til at ophæve den dumhed, det var, men det blev sløjftet af censuren. Jeg måtte ikke kalde det dumhed, så jeg må stille ministeren det spørgsmål, hvornår ministeren agter at ophæve ligestillingsloven, så man undgår så tåbelige sager som f. eks. den om Karolinepigerne. Nu er ministeren jo selv fra Århus af, og man havde jo lyst til at sige, at det her var en Århushistorie. Havde det endda været så vel. Men det er jo ingen Århushistorie. Det er jo virkelig ramme alvor, at politiet og domstolene skal beskæftige sig med sådan noget ligegyldigt nonsens, som det ligestillingspjat er. Det er ikke ligegyldigt nonsens med Karolinepigerne, for de har virkelig befordret valuta indtjent til Danmark, så det batter noget, og de er slået fast med syvtommersøm. Det er et varemærke, som landbruget med rette kan være stolt af, og de har været dygtige ambassadører for vort land. Men så kommer sådan et ligestillingsråd, og ministeren hjælper dem jo med den dér fuldstændig sindssyge lov, vi vedtog. Derfor har jeg ikke ret stor tiltro til, at det kan lønne sig at appellere til en socialdemokrat, men alligevel, hvor mange eksempler skal vi have på det fjolleri, før ministeren siger nej, nu må vi lave det om, vi begik en dumhed dengang, vi gør det ikke en gang til, vi gør den dumhed god. Kan man få et fornuftigt svar?

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Et fornuftigt svar kan i visse situationer forudsætte et fornuftigt spørgsmål. Når hr. Poulsgaard spørger, om jeg vil ophæve ligestillingsloven, så må jeg gøre hr. Poulsgaard

opmærksom på, at da hr. Poulsgaard blev medlem af dette ting, underskrev han en grundlov, hvorefter det ikke er ministre, der ophæver love, medmindre det selvfølgelig udtrykkeligt er fastsat i selve loven. Det er folketinget, der i givet fald kan ændre loven.

Hvis hr. Poulsgaard med sit spørgsmål mener, om jeg vil foreslå ændringer eller ophævelse af ligebehandlingsloven, vil jeg svare på det spørgsmål, som hr. Poulsgaard altså ikke har stillet, men som man måske kan fortolke hr. Poulsgaard i retning af, at det ønsker jeg ikke at gøre. Der kan selvfølgelig altid nævnes et enkelt eksempel, som måske kan kildre smilebåndet. I en trist og mørk tid kan det måske være meget godt, at der kan være sådanne enkelte situationer, men som helhed bedømt fungerer ligebehandlingsloven absolut tilfredsstillende, og vi har ikke til hensigt at ændre ved det.

Derudover ved hr. Poulsgaard selvfølgelig, at det er en international forpligtelse for os, og de regler, der er gældende her, de er gældende i samtlige medlemslande i EF, og derfor har vi heller ingen mulighed for at ændre det på dette punkt, medmindre man er enig om det. Jeg har altså det synspunkt, at det er godt, at vi har fået ligebehandlingsloven gennemført.

Hvad angår den konkrete sag, kender jeg den ikke, heller ikke selv om den behandles ved en domstol i Århus, men selv om jeg kendte den, ville jeg ikke udtale mig om den, for jeg mener ikke, det er i overensstemmelse med god parlamentarisk skik, at ministre udtaler sig om verserende sager for domstolene.

Poulsgaard (FP):

Det glæder mig, at ministeren er så hurtigt opfattende, at det naturligvis var ministeren, jeg ville have til at fremsætte den ændring til loven, så det er fuldstændig korrekt. Så må jeg beklage, at jeg ikke har formuleret det fuldstændig sprogligt korrekt, men der er jo censur herinde, så man skal jo passe på, hvad man skriver.

Jeg er enig med ministeren i, at ministeren ikke kan gribe ind, når der verserer en sag ved domstolene, men så vil jeg spørge ministeren, om ministeren vil tage en snak med justitsministeren, om ikke justitsministeren ville hviske domstolene i øret: altså, sådan noget pjat, I har andre ting at tage jer til. Vi

[Poulsgaard]

fik jo at vide den anden dag, at vi så jo stort på, at man spillede fodbold i kirketiden, selv om det også var forbudt, ikke? Der er altså nogen ting, der er så fjollede og så tåbelige, at man skal se stort på dem. Når nu ministeren ikke vil være med til at ophæve denne bestemmelse, kan man så håbe på, at ministeren vil tage en snak med den kollega, der har med politiet og retsvæsenet at gøre?

Arne Christiansen (V):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ikke han vil være tilbøjelig til at anlægge et mere liberalt syn på dette formidable problem, som jo er et hjørne af ligestillingsloven, og måske dermed være med til, ikke at påvirke domstolene, det skulle ligge mig fjernt at opfordre til noget sådant, men i hvert fald måske mildne den strenge holdning hos ligestillingsrådet gennem sit gode eksempel, når jeg nu oplyser, at der faktisk eksisterer Karoline-mænd. De har oprådt ved salgsfremstød i Saudi-Arabien i hvide bukser og rødterede skjorter. Hvis denne oplysning skulle komme bag på ministeren, kan jeg også meddele, at der absolut ikke er nogen intentioner om at anvende sexy midler til salgsfremme i denne forbindelse. Alle opkøberne er mænd.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg blev glad for et par ord fra arbejdsministeren. Jeg ved ikke, om han har regeringen med sig, og det vil jeg da så godt spørge ham om. Arbejdsministeren har nu for øvrigt givet loven et andet navn, ligebehandlingsloven; om det passer sig bedre end ligestillingsloven, ved jeg ikke, men det skal jeg ikke have noget imod. Arbejdsministeren sagde, at bortset fra sådan nogle små poppede ting, som man altid ville kunne finde, fungerer denne lov godt. Derfor vil jeg spørge, om arbejdsministeren finder ulighederne i ægteskabslovgivningen og i skattelovgivningen som værende små poppede ting.

Formanden:

Ja, det sidste spørgsmål ligger jo uden for det spørgsmål, der er stillet, medmindre det alene drejer sig om Karolinepigernes ægteskab.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Ja, og i så fald ville det falde helt uden for spørgsmålet, alene af den grund, at jeg har ingen mulighed for at kommentere verserende sager for domstolene.

Jeg vil gerne sige til hr. Arne Christiansen, at en af de ting, som jeg er sikker på hr. Arne Christiansen og jeg er meget glade for at vi fik gennemført, da vore to partier havde regeringssamarbejde, og hvor hr. Arne Christiansen og jeg – i hvert fald jeg – havde den fornøjelse at sidde i regering med hr. Arne Christiansen – og med rette er stolte over, er gennemførelsen af loven om ligebehandlingen af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse, uddannelse osv.

Loven hedder, det være et svar til fru Kirsten Jacobsen, i daglig tale ligebehandlingsloven, fordi folketetinget gav den det navn: ligebehandling af mænd og kvinder. Som fru Kirsten Jacobsen ved, behandler den ligebehandling på arbejdsmarkedet. Spørgsmål om skattelovgivning, de forskellige synspunkter, der kan anlægges dér, må vel kunne diskuteres ved en anden lejlighed i folketetinget.

Det er min opfattelse, at denne lov fungerer tilfredsstillende, og at den også har været til fordel for erhvervslivet, selv om der var visse indkøringsvanskeligheder. Alene det, at man ikke på forhånd afskærer sig halvdelen af befolkningens dygtighed ved besættelse af stillinger, synes jeg er en fordel for erhvervslivet.

Men så vil jeg gerne sige til hr. Arne Christiansen, at der jo i loven findes dispensationsmuligheder, som vi selvfølgelig kan bruge, og som vi gerne vil bruge, også på områder, hvor det virker åbenbart fornuftigt at bruge disse dispensationsbestemmelser.

Jeg vil da gerne på foranledning af hr. Arne Christiansen tage spørgsmålet op, om vi har været for strenge ved behandlingen af konkrete ansøgninger. Jeg kan ikke huske, at vi har været det, og jeg kan i øvrigt heller ikke huske, at vi nogen sinde har fået en ansøgning fra Landbrugsrådet om dette spørgsmål her.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 240

3) Til *arbejdsministeren* af:

Nathalie Lind (V):

[Nathalie Lind]

»Vil ministeren afskaffe den diskrimination, der i dag finder sted over for kvindelige lønmodtagere, der er gift med selvstændige erhvervsdrivende, idet man afkræver dem oplysninger om ægtefællens indkomst- og formueforhold, før man i tilfælde af arbejdsløshed tager stilling til, om de er berettiget til at oppebære dagpenge?«

Skriftlig begrundelse

Lønmodtagere gift med selvstændige har i mange år været udsat for forskelsbehandling. Indtil foråret 1979 gjaldt således den særlige 130 dages regel, hvorefter en forsikret, hvis ægtefælle var selvstændig, kun kunne få dagpenge, hvis pågældende forud for hver dagpengeudbetaling havde haft arbejde som lønmodtager i mindst 130 dage inden for de sidste 18 måneder. Andre lønmodtagere var alene underkastet et beskæftigelseskrav på 26 uger inden for tre år. Selv om denne uretfærdighed nu er fjernet, er der fortsat ikke klare regler for den stilling, lønmodtagere gift med selvstændige har. Under henvisning til arbejdsløshedslovens § 69 afkræves de oplysninger om ægtefællens indtægts- og formueforhold forud for udbetaling af dagpenge, og efter det for mig oplyste er der her tale om en skønmæssig afgørelse af deres krav på dagpenge.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg skal indledningsvis bemærke, at der ikke er tale om, at kvinder i den situation, som fru Nathalie Lind beskriver i sit spørgsmål, bliver diskrimineret. Alle medlemmer, såvel mandlige som kvindelige, skal afgive de samme oplysninger til arbejdsløshedskasserne i tilfælde af ledighed. Alle medlemmer skal således også oplyse i ledighedserklæringen, om de selv eller ægtefællen driver selvstændig virksomhed. Vi har masser af eksempler på, at det drejer sig om kvindelige selvstændige. Så er det deres mandlige ægtefæller, der bliver spurgt om disse oplysninger. Hvis medlemmet i bekræftende fald delvis ernærer sig ved selvstændig virksomhed, vil medlemmet blive omfattet af de særlige regler, der gælder for medlemmer, som under ledighed har bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed. Medlemmet skal herefter kunne opfylde et særligt arbejdskrav som betingelse for dagpengeret. Det er således en betingelse,

at medlemmet forud for hver udbetaling af dagpenge har haft arbejde i fagets fulde sædvanlige arbejdstid i mindst 130 dage, for deltidsforsikrede dog 87 dage inden for de sidste 18 måneder. Kassernes afgørelser i disse sager er baseret på medlemmernes oplysninger og levner derfor ikke plads for noget skøn fra kassernes side.

For deltidsforsikrede foreligger der imidlertid et specielt problem, da arbejdsløshedslovens § 69 fastslår, at et deltidsforsikret medlem, som har andet erhverv, der udføres inden for fagets normale arbejdstid, ikke har ret til dagpenge, medmindre arbejdsdirektøren i særlige tilfælde og eventuelt på særlige vilkår giver tilladelse dertil. Bestemmelsen forudsætter således, at der i disse tilfælde tages konkret stilling til dagpengeretten.

Generelt om disse oplysninger, som medlemmerne bliver afkrævet om ægtefællens selvstændige virksomhed, skal jeg gerne give fru Nathalie Lind medhold i, at det i visse tilfælde kan forekomme urimeligt at afkræve disse oplysninger, da det kan være indlysende, at medlemmet ikke delvis ernærer sig ved selvstændig virksomhed. Jeg vil derfor på den givne foranledning anmode arbejdsdirektoratet om at undersøge nærmere, om det er nødvendigt altid at afkræve medlemmer, der er gift med selvstændige, disse oplysninger.

Nathalie Lind (V):

Jeg takker arbejdsministeren for den positive slutning på svaret. Jeg har ikke helt den opfattelse, som arbejdsministeren har, vedrørende spørgsmålet om diskrimination. Jeg nævner kvindelige lønmodtagere som et eksempel, men der sker jo altså en diskrimination mellem den, der er gift med en lønmodtager, og den, der er gift med en selvstændig.

Men jeg mener i øvrigt at vide fra en arbejdsløshedskasse – men ministeren kan jo sikkert senere give mig helt konkrete oplysninger – at man ikke mistænker den mandlige lønmodtager, der er gift med en damefrisør, for at gå i gang med enten at vaske håndklæder eller at feje gulve, eller hvad der kan være tale om. Medens det omvendte er tilfældet, hvis det er en kvinde, der f. eks. er gift med en selvstændig landmand.

Derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi tager disse ting frem. Når vi tænker på, hvad der blev sagt under det foregående spørgsmål,

[Nathalie Lind]

den vægt, ministeren lægger på spørgsmålet om ligebehandling mellem mænd og kvinder, synes jeg, at jeg gerne vil have dette nærmere undersøgt.

Jeg vil også gerne understrege, at jeg synes snart, at man fra arbejdsløsheds-kassernes side skulle til at anvende en anden blanket. Vi fik en lovændring, som jeg refererer til, i 1979. Endnu kører man med den gamle blanket. Man har slet ikke fundet ud af det. Her står jo en masse om, at hvis det drejer sig om jordbrugere, vil mange gerne have at vide, om der er gartneri, fjerkræavl, svineavl, kalveopdræt, fåreavl, minkavl eller lignende. Jeg synes, vi skulle modernisere disse ting. Der må være ligestilling mellem befolkningsgrupperne, ellers diskrimineres der, og der må også være ligestilling mellem mænds og kvinders stilling under disse forhold. Men jeg takker for, at ministeren på denne anledning vil tage det op. Jeg havde fået oplyst, at arbejdsdirektoratet i sit svar på en konkret henvendelse havde sagt, at man foretog en vurdering og sagde, at det er ikke størrelsen af ægtefællens indkomst, der er afgørende, men der foretages altså en total, skønsmæssig vurdering.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg kan kun sige til fru Nathalie Lind – og det håber jeg vil virke beroligende – at der er ingen forskel på den behandling, et mandligt og et kvindeligt medlem, der er gift med en selvstændig erhvervsdrivende, modtager i administrationen af arbejdsløsheds-kasserne. Reglerne er nøjagtig de samme, og jeg kan for mit eget vedkommende sige, at jeg har fået mange henvendelser fra mænd, der er gift med selvstændige erhvervsdrivende, som har gjort opmærksom på nogle af de samme problemer, som fru Nathalie Lind her rejser. På det punkt mener jeg vi kan melde hus forbi.

Når det drejer sig om spørgsmålet om selvstændiges og lønmodtageres ligebehandling i henseende til arbejdsløshedsloven, ved fru Nathalie Lind, at mit parti har været meget aktivt for at sikre de selvstændige adgang til at forsikre sig. Jeg har som arbejdsminister stillet forslag om, som fru Nathalie Lind jo også nævner i begrundelsen, at vi ophævede den særlige 130 dages regel, som tidligere

var gældende, og som kunne virke diskriminerende.

Jeg vil også gerne være med til, at vi undersøger, om blanketmateriale osv. kan gøres mere tidssvarende. Men når det bliver kritiseret, at vi kræver mange oplysninger, inden vi udbetaler understøttelse, af et medlem af partiet venstre, vil jeg gerne sige til fru Nathalie Lind, at det er jo ikke mindst partiet venstre, der bestandig har været optaget af at få sikret, at der ikke sker fejlagtig udbetaling af dagpengene, at få sikret mod misbrug, sikret mod utilsigtet anvendelse af dagpengereglerne. Det selvfølgelig resultat, da vi andre jo i princippet er enige med partiet i dette grundsynspunkt, er, at der bliver tale om en ret omstændelig sagsgang.

Men jeg er enig med fru Nathalie Lind i, at vi må sikre, at sprogbrugen er tidssvarende, og at man ikke bebyrder folk med at besvare overflødige spørgsmål.

Nathalie Lind (V):

Det glæder mig da, at arbejdsministeren tilføjer, at også socialdemokratiet er interesseret i, at der ikke sker misbrug. Jeg opfatter det ikke på nogen måde som en dadel, at man har øjnene åbne for, at de regler, der findes, skal anvendes efter lovens mening. Det glæder mig, at vi kan være enige om det, og vi ved jo, at betænkningen og lovforslaget er fra 1979, så den forbedring, der kom, har vi altså også været enige om.

Jeg mener altså, vi må nå frem til, at en fuldtidsbeskæftiget altid må kunne blive optaget i en A-kasse, få understøttelse og senere eventuelt efterløn. Det må være tilstrækkeligt, at de deltidsbeskæftigede giver oplysninger om sig selv og deres egen indsats, for jeg kan ikke se, at oplysninger om mandens eller kvindens indtægts- og formueforhold giver nogen form for kontrol med, hvordan den, der nu er blevet arbejdsløs, behandles.

Jeg vil gerne have lov at forbeholde mig at sende ministeren en konkret sag, som jeg nævnte, om damefrisøren. Jeg har netop undersøgt det i hendes arbejdsløshedskasse. Jeg mener, at dér spørger man ikke: hvilken form for virksomhed udfører du i salonen?

Hermed sluttede spørgsmålet.

4) Til miljøministeren af:

Ernst Schmidt (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at miljøstyrelsen kommer på lossepladsen, forinden der skal træffes afgørelse om tilladelse til at blande haveaffald, der f. eks. fylder 10 m², sammen med reglementeret fyld på 5.000 m²?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge bladet Danske Kommuner 10/80 er kommunerne meget utilfredse med de miljøkrav, der stilles til fyldpladser, idet der ifølge reglerne ikke må være haveaffald imellem fyld med f. eks. overskudsjord af hensyn til eventuel forurening af grundvandet.

Disse restriktioner har medført store økonomiske krav til kommunerne, og set i relation til, at miljøstyrelsen i et notat bl. a. udtaler, at afgørelser vedrørende deponering af haveaffald »ikke er baseret på videnskabelige feltundersøgelser af deponeringspladser og deres omgivelser«, forekommer miljøstyrelsens afgørelser at være fordyrende skrivebordsbeslutninger, der bør ændres på en jordnær og praktisk måde, hvorfor spørgsmålet er stillet.

Ernst Schmidt (FP):

Det spørgsmål, jeg har stillet til miljøministeren, kunne muligvis blive misforstået, idet udtrykket, som jeg indleder spørgsmålet med, lyder: »Vil ministeren tage initiativ til, at miljøstyrelsen kommer på lossepladsen . . .«. Det er blevet udlagt, som om jeg ville smide miljøstyrelsen på lossepladsen. Det kunne måske være en løsning på visse spørgsmål, men det skal jeg ikke komme ind på her.

Men begrundelsen for mit spørgsmål er, at der har været store problemer med hensyn til lossepladser. Og så kunne man sige, at det var jo dog et mærkeligt spørgsmål at bringe op i folketinget. Men der er mange millioner, for ikke at sige milliarder, involveret i hele problematikken med bortskaffelse af affald og fyld, som vort samfund producerer mængder af.

Der er to slags. Der er noget, der hedder det skadelige, og det har man specielle regler for. Så er der noget, der hedder ganske almindeligt fyld, og det er bl. a. overskudsjord og murbrokker, og der er mange ting, man gerne vil have ind under den kategori, bl. a.

haveaffald. Her ser man i miljølovgivningen, at der kan opstå farlige gifte, og man tør ikke lave særlige regler, der siger, at det ikke er tilfældet. Selv om teknikkerne, de folkevalgte og andre sagkyndige ude i kommunerne og amterne kan sige god for det, siger man i miljøstyrelsen ved hjælp af loven og skrivebordet, at det ikke kan lade sig gøre, og det er på den baggrund, jeg har bedt ministeren om at tage initiativ til, at man i sådanne tilfælde kommer fra miljøstyrelsen direkte ud på lossepladsen og taler med folk og ser, om det nu også kan være rimeligt, det, den mener er rimeligt, og på den baggrund afgør sager på en mere fornuftig måde.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg skal ikke tage stilling til, om der er mærkelige spørgsmål, der bringes frem i folketinget. Min opgave er at besvare dem, og jeg er glad for de korrektioner, der kan komme. Hvad angår det rent sproglige kunne vi måske være gået videre, idet jeg går ud fra, at hr. Ernst Schmidt ikke mener kvadratmeter, men kubikmeter, men det kan måske rettes ved en senere lejlighed.

Som det sikkert er hr. Ernst Schmidt bekendt, er det ikke en almindelig pligt for kommunerne efter miljøbeskyttelsesloven at bortskaffe haveaffald. Der er en del kommuner, der har indført ordninger for bortskaffelse af haveaffald, dels som en slags service over for grundejerne, dels fordi man ikke finder det hensigtsmæssigt på grund af de store mængder af bortskaffe haveaffald som et led i den daglige renovationsordning.

Henlæggelse af haveaffald medfører ikke forureningsproblemer under alle forhold, absolut ikke, men når haveaffald indsamles fra et stort område, f.eks. fra en kommune, og sammenpresses på et lille areal, vil der på grund af de fysiske betingelser og affaldets kemiske sammensætning kunne udskilles stoffer, som kan forurene grundvandet.

Som det tidligere er nævnt i besvarelsen af et lignende spørgsmål fra hr. Ernst Schmidt stillet i 1978 – jeg tror, det var i november, det var spørgsmål nr. 256, hvor vi gav den samme forklaring – er det derfor miljøstyrelsens opfattelse, at når man ønsker at bortskaffe haveaffald på denne måde, må man godtgøre, at deponeringen ikke medfører forurening af grundvandet, som man ønsker

[Miljøministeren]

beskyttet mod forurening; det gør man jo alle steder. Dette kan ske ved, at ansøgeren gennem en undersøgelse godtgør, at forurening ikke kan nå frem til grundvandet, og det kan ske på andre måder ved, at man sikrer, at foranstaltninger, der kunne svare hertil, indføres, f.eks. at man på en eller anden måde afgrænser affaldet fra grundvandet ved at indføre en membran, et gummidække el. lign.

Jeg kan altså ikke rigtig se, at der skulle være forhold, som skaber problemer omkring haveaffald i forbindelse med den beskyttelse af grundvandet, som jeg går ud fra at vi alle sammen er interesseret i.

Nu foreslår hr. Ernst Schmidt direkte, at der skulle finde besigtigelse sted af de pågældende lossepladser – således har jeg forstået spørgsmålet – før sagerne afgøres. Jeg kan oplyse, at de undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af, om forureningen betyder en risiko eller ej, vedrører en analyse af grundvandsforholdene og af de biologiske forhold i øvrigt, og den foretages meget ofte på grundlag af boreprøver. Man vil således ikke ved en almindelig besigtigelse kunne sikre sig, at der ikke sker nogen forurening af grundvandet.

Ernst Schmidt (FP):

Ganske kort. Med hensyn til, om det er kvadratmeter eller kubikmeter, så har jeg refereret fra Danske Kommuner nr. 10, hvori der står kvadratmeter. Jeg synes også selv, der var noget forkert, men jeg har refereret korrekt.

Så vil jeg gerne takke ministeren, fordi han altid er imødekommende med svar. Om vi er helt enige i svarene, er så noget ganske andet. Det er jo et meget stort emne, og jeg mener, det er på sin plads, at vi i udvalget kigger nærmere på problematikken. Jeg tror, der vil være et flertal i udvalget, der vil mene, at der er skellig grund til at undersøge, hvad vi har gjort på dette område, og jeg vil bede ministeren om, at vi i den kommende tid kigger på problematikken, og at ministeren vil være velvillig.

Miljøministeren (Erik Holst):

Til det sidste kan jeg være så fri og frank at sige, at jeg er altid velvillig og jeg er altid villig til at diskutere disse problemer i udval-

get for miljø- og planlægning. Skulle der så være nogle større problemer i forbindelse med haveaffald, vil jeg næsten tro, vi finder frem til en løsning, men jeg agter ikke på det nuværende grundlag at ændre den hidtidige administrative praksis.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 242

5) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange forsørgelseskontrakter der er oprettet i 1979 af henholdsvis udenlandske statsborgere og danske statsborgere, og hvor mange penge der på denne måde bliver sendt ud af Danmark, samt i hvor mange tilfælde der bliver rejst skattesager mod udenlandske statsborgere i forbindelse med oprettelse af forsørgelseskontrakter, og endelig, hvorledes de danske skattemyndigheder kan kontrollere, at de oprettede forsørgelseskontrakter ikke er fiktive forstået på den måde, at de opgivne familiemedlemmer i udlandet slet ikke eksisterer?«

Skriftlig begrundelse

I henhold til avisartikel i B.T. den 17. november 1980 skulle herboende fremmedarbejdere årligt sende 240 mill. kr. ud af Danmark, uden at disse penge bliver beskattet i Danmark, medens danske statsborgere, som opretter forsørgelseskontrakter, bliver beskattet som modtagere af beløbet efter kontrakten.

Knud Lind (FP):

Jeg vil indledningsvis gøre opmærksom på forretningsordenens § 14 og bilag 3 angående taletider. Der står »Taletider«. Det vil sige, at man skal være begyndt at tale, inden lampen slås til.

Vi har efterhånden hørt så mange diskussioner om forsørgelseskontrakter og det misforhold, der er mellem danske statsborgere, der tegner forsørgelseskontrakter, og udenlandske statsborgere. Danske forsørgelseskontrakter til danske statsborgere bliver beskattet hos modtageren efter danske regler. Det gør udenlandske ikke. Det ville derfor

[Knud Lind]

være dejligt, om man kunne oplyse, hvor mange forsørgelseskontrakter der er oprettet f.eks. i 1979 af henholdsvis udenlandske statsborgere og danske statsborgere, hvor mange penge der på denne måde er blevet sendt ud af Danmark, og i hvor mange tilfælde der bliver rejst skattesager mod udenlandske statsborgere i forbindelse med oprettelse af forsørgelseskontrakter. Og endelig: hvorledes kan danske skattemyndigheder kontrollere, at de oprettede forsørgelseskontrakter ikke er fiktive forstået på den måde, at de opgivne familiemedlemmer i udlandet ikke eksisterer? Det ville under alle omstændigheder være dejligt, om man ligesom kunne få belyst disse forhold og måske eventuelt få aflivet visse myter.

Formanden:

Jeg skal ikke gå i diskussion med hr. Knud Lind om taletidsreglerne, blot gøre opmærksom på, at det er en talerstol, det drejer sig om, og ikke en sokkel for selv de mest indtagende skulpturer.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Der findes ingen opgørelser over antallet af forsørgelseskontrakter. Jeg kan derfor hverken oplyse, hvor mange forsørgelseskontrakter der er oprettet, eller hvilke beløb der i den anledning bliver sendt ud af landet.

Som begrundelse for spørgsmålet er der henvist til en avisartikel i B.T. den 17. november 1980, og det fremgår bl.a. heraf, at det samlede beløb, der er udsendt af landet i henhold til oprettede forsørgelseskontrakter, skulle udgøre 240 mill. kr. i 1980.

Som nævnt foreligger der ingen oplysninger om størrelsen af de beløb, der således bliver sendt ud af landet, men oplysninger i Ishøj kommunes indvanderrapport 2 fra 1977 og oplysninger fra Københavns kommune tyder på, at det nævnte beløb på ca. 240 mill. kr. måske er et rimeligt skøn. Jeg må imidlertid understrege, at der er tale om et skøn med en betydelig usikkerhed.

For så vidt angår skattemyndighedernes kontrol af forsørgelseskontrakter, der er oprettet til fordel for modtagere i udlandet, kan jeg oplyse, at ligningsmyndighederne i forbindelse med gennemgangen af selvangivelserne fører kontrol med fradraget for de løbende ydelser. Når ydelserne skal tilfalde

modtagere i udlandet, foretages der særskilt kontrol af en række forhold ud over de betingelser, som i almindelighed skal være opfyldt, for at der kan ske fradrag for løbende ydelser. Kontrollen skal klarlægge, om der er en modtager af de løbende ydelser, og om den pågældende er bekendt med sine rettigheder efter forpligtelseserklæringen.

Ligningsmyndighederne sikrer sig således, at den berettigedes underskrift på kontrakten er bekræftet af en offentlig myndighed i den berettigedes hjemland. Ligningsmyndighederne indkræver med mellemrum en attest for, at den berettigede er i live, og også denne attest skal være bekræftet af en offentlig myndighed i den berettigedes hjemland.

Hvis en forpligtelseserklæring foreligger på et andet sprog, således at ligningsmyndighederne ikke umiddelbart kan kontrollere indholdet, kræves en autoriseret oversættelse, eventuelt gennem en herværende diplomatisk repræsentation.

Jeg har fra statsskattedirektoratet fået oplyst, at der er konstateret tilfælde, hvor personer har fradraget løbende ydelser til afdøde personer. De nævnte sager er i overensstemmelse med praksis overgivet til politiet med indstilling om, at der rejses tiltale. I tilslutning hertil kan jeg oplyse, at retsafdelingen i statsskattedirektoratet i årene 1978, 1979 og 1980 har optaget henholdsvis 37, 58 og 29 sager vedrørende forsørgelseskontrakter oprettet til fordel for modtagere i udlandet. En del af disse sager er endnu ikke afsluttet, men en foreløbig opgørelse over de sager, der er afsluttet, viser, at en væsentlig del er sluttet forligsmæssigt. Hertil kommer, at en del sager afsluttes ved ligningen uden at give anledning til overvejelser om eventuel retslig behandling. Der findes ingen opgørelser over, hvor mange sager der slutes på denne måde.

Knud Lind (FP):

Jeg vil gerne sige ministeren tak for svaret her. Jeg forstod ministeren således, at de 240 mill. kr., der tales om i den nævnte artikel, ikke er noget konkret, men kun et ganske almindeligt skøn. Der er ikke nogen opgørelse overhovedet, så det kan lige så godt være 300 mill. kr. eller 100 mill. kr. i stedet for.

Jeg vil også godt spørge ministeren, om det er korrekt, at politiet/skattemyndigheder-

[Knud Lind]

ne har svært ved at få oplysninger fra postgirokontoret, når de vil kontrollere, om en mand har fået et beløb tilbage, som i første omgang er sendt til hans hjemland som forsørgelsesgodtgørelse til familiemedlemmer, men derefter er kommet retur. Jeg har hørt, at der skulle være nogle uoverensstemmelser dér. Det vil jeg gerne have bekræftet.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg kan bekræfte, at de 240 mill. kr. er et skøn, men jeg sagde, at det måske er et rimeligt skøn, og heri ligger, at på baggrund af de oplysninger, vi faktisk ligger inde med, kan man i hvert fald ikke hævde, at der ved angivelsen af et sådant beløb er skudt helt ved siden af. Om der er de differencer i skønnet, som hr. Knud Lind her nævner, skal jeg ikke kunne sige, men i så fald kunne man vel ikke betegne skønnet som rimeligt.

Om det andet spørgsmål, som vedrørte oplysninger fra postgirokontoret, skal jeg kun sige, at jeg er ikke bekendt med, at der skulle foreligge vanskeligheder med at få disse oplysninger frem, men det er jo temmelig oplagt – det skulle gerne fremgå af de oplysninger, jeg her har videregivet om den konkrete fremgangsmåde – at der er tale om en temmelig kompliceret administration i forbindelse med disse forsørgelseskontrakter.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål, stillet af følgende medlemmer af folketinget:

- Ib Christensen: spm. nr. 155
- Eva Møller: spm. nr. 163
- Flygaard: spm. nr. 168–171
- Birgith Mogensen: spm. nr. 172, 178 og 198
- Pilgaard Andersen: spm. nr. 173
- Inge Krogh: spm. nr. 174 og 175
- Mølgaard: spm. nr. 176 og 193
- Flemming Jensen: spm. nr. 177
- Birthe Nielsen: spm. nr. 180 og 181
- Glistrup: spm. nr. 183
- Arentoft: spm. nr. 188

- Ernst Schmidt: spm. nr. 191 og 206
- Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 192
- Henning Andersen: spm. nr. 194 og 195
- Rahbæk Møller: spm. nr. 196
- Poulsgaard: spm. nr. 197
- Erhard Jakobsen: spm. nr. 199
- Svend Heiselberg: spm. nr. 205
- Thorndahl: spm. nr. 212
- Kaj Poulsen: spm. nr. 220
- Stavad: spm. nr. 221

Spm. nr. 155

Til *arbejdsministeren* (6/11 80) af:

Ib Christensen (DR):

»Agtter ministeren at følge opfordringen fra arbejdsmarkedsnævnet i Århus amtskommune til at forøge kapaciteten på de almindelige arbejdsmarkeds- og erhvervsuddannelser i stedet for at anvende ressourcerne til alternative beskæftigelsesforanstaltninger?«

Begrundelse

Ifølge Jyllands-Posten 1. november og 3. november 1980 har arbejdsmarkedsnævnet i Århus amtskommune rettet en henvendelse til arbejdsministeren om, at regeringen fordele bevillingerne til unge arbejdsløses beskæftigelse og uddannelse på en sådan måde, at de almindelige arbejdsmarkeds- og erhvervsuddannelser bliver bedre tilgodeset i forhold til nu, hvor en uforholdsmæssig del af ressourcerne anvendes til alternativ beskæftigelse og ikke-kompetencegivende uddannelser.

Dette har f. eks. givet sig udslag i, at 1.000 unge i Århus amt er blevet afvist ved den seneste optagelse til EFG-uddannelserne. Generelt er der på specialarbejderskolerne og en række kortere og mellemlange uddannelser væsentlige kapacitetsproblemer.

Besvarelse (19/11 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Spørgsmålet synes at forudsætte, at en resourceoverflytning fra de forskellige aktiviteter, der i dag ved lov nr. 488 finansieres af kommuner og amtskommuner for at imødegå ungdomsarbejdsløsheden, til kompetencegivende arbejdsmarkeds- og erhvervsuddannelser umiddelbart vil komme samme gruppe af unge arbejdsløse til gode. Denne forudsætning holder generelt set kun umiddelbart stik

[Arbejdsministeren]

i et vist omfang, idet der ud over kapacitetsmangel tillige gør sig forhold som manglende motivation og dårlige økonomiske forhold til at gå i gang med uddannelsen gældende.

Den kommunale og amtskommunale indsats mod ungdomsarbejdsløsheden sigter i første række mod den gruppe unge, som ikke selv er i stand til at klare den vanskelige overgang fra den relativt beskyttede skoletilværelse til en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Gennem de snart 3 år, lov nr. 488 har virket, har man søgt at fastholde og intensivere indsatsen over for denne gruppe unge. Det seneste eksempel herpå er forsøgene med ungdomsgaranti, som blandt andet finder sted netop i Århus amtskommune.

Karakteristisk for denne målgruppe er, at det nuværende uddannelsessystem ikke har været i stand til at tiltrække disse unge. En indsats over for disse unge må derfor gå ud på at motivere og forberede dem til at kunne gå i gang med kompetencegivende uddannelse. Der foregår derfor overvejelser om en udbygning og effektivisering af erhvervsvejledningen, ligesom der blandt andet i erhvervsuddannelsesrådet arbejdes med indslusnings- og introduktionskurser af tværfagligt tilsnit i tilknytning til EFG-uddannelserne samt med spørgsmål om flere korte EFG-uddannelser.

De forskellige erhvervs- og uddannelsesintroducerende kurser samt beskæftigelses- og undervisningsprojekter, der udgør en stor del af den allerede etablerede 488-indsats, sigter i samme retning. De forøger de unges kendskab til såvel arbejdsmarkedet som uddannelsesområdet og har til formål at øge deres motivation til at starte på en kompetencegivende uddannelse inden for det ordinære uddannelsessystem eller motivere dem til at søge arbejde inden for et område med udsigt til varig beskæftigelse.

Herudover indeholder 488-indsatsen også aktiviteter, der direkte leder ind i kompetencegivende uddannelser eller giver varig beskæftigelse, idet ca. 1/3 af alle tilbud førte til begyndelse på ekstraordinære praktik- eller lærepladser eller ansættelse i den private sektor med støtte.

Sammenfattende er det altså min opfattelse, at en del af den gruppe unge, som omfattes af den særlige beskæftigelsesindsats ved lov nr. 488, ikke uden denne indsats og an-

dre særlige foranstaltninger umiddelbart ville få fordel af en kapacitetsforøgelse inden for de eksisterende erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser.

Når dette er sagt, tilbagestår, at der er et betydeligt antal af unge ledige, som afholdes fra en erhvervsuddannelse alene på grund af manglende kapacitet. Det vil efter det nævnte også gælde de unge, der med positivt resultat har deltaget i en af de særlige 488-aktiviteter.

En kapacitetsudvidelse inden for det nuværende erhvervsuddannelsessystem omfattende yderligere skolekapacitet samt tilvejebringelse af et tilstrækkeligt antal lære- og praktikpladser vil ganske givet løse mange problemer for de unge. Det gælder ikke mindst, hvis man tillige havde mulighed for at løse problemet med en tilstrækkelig uddannelsesstøtte for de 16-19-årige.

Da spørgsmålet henviser til en henvendelse fra arbejdsmarkedsnævnet i Århus, skal der i det følgende kort redegøres for kapaciteten på erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser i Århus amtskommune.

Med hensyn til den aktuelle kapacitet ved EFG-uddannelserne i Århus amt har undervisningsministeriet oplyst følgende:

Det kan bekræftes, at forskellen mellem tilmeldingerne til EFG-basisår pr. 15. februar 1980 og de tekniske skolers faktiske optagelseskapacitet i august 1980 har været i en størrelsesorden som nævnt i spørgsmålet. Det er særlig inden for de to hovederhvervsområder servicefag og grafiske fag, at antallet af tilmeldte har oversteget optagelseskapaciteten. Dette hænger blandt andet sammen med, at nogle af de tekniske skoler i Århus amt traditionelt har haft tilgang fra størstedelen af Jylland. Forskellen mellem tilmeldte og optagelseskapacitet har derfor en særlig baggrund i Århus amt. Ud fra de hidtidige erfaringer vil det formentlig være vanskeligt inden for disse 2 hovederhvervsområder før tiden at skaffe praktikpladser i området til et elevtal væsentligt ud over den nuværende kapacitet.

Der har også været flere tilmeldte inden for jern og metal, end der er kapacitet til. De elever, der ikke blev optaget i august, vil dog formentlig kunne rummes inden for januaroptagelsen. Denne ventetid giver dog for det meste anledning til et ikke ubetydeligt frafald blandt ansøgerne.

[Arbejdsministeren]

Endelig skal det nævnes, at etableringen af levnedsmiddelområdet på Århus tekniske skole fra august 1980 med 160 elever formentlig har betydet en uddannelsesmulighed for en del af de unge, der ikke som oprindelig ønsket har kunnet optages ved servicefag.

Dette ændrer imidlertid ikke det forhold, at der vil være behov for en fortsat udbygning af erhvervsuddannelsernes kapacitet i 1981 og i de kommende år.

Men hensyn til specialarbejderuddannelserne kan det oplyses, at direktoratet for arbejdsmarkedsuddannelserne skønner, at der på landsplan i 1981 er behov for en aktivitetsudvidelse på ca. 10 pct. i forhold til 1980.

Da tilmeldingssystemet ikke er formaliseret på samme måde som ved EFG, er det ikke muligt for Århus amtskommune at opføre en eventuel forskel mellem efterspørgsel efter arbejdsmarkedsuddannelser og specialarbejderskolernes kapacitet. Det er imidlertid direktoratets indtryk, at der ikke i Århus amtskommune er væsentlige kapacitetsproblemer. Det skyldes først og fremmest, at amtet har nogle moderne og veldrevne skoler.

For specialarbejderskolen for Århus og omegn gør der sig imidlertid særlige forhold gældende. Skolen har i de seneste 3 år haft en meget kraftig stigning i aktiviteten. Direktoratet skønner, at der vil være et permanent behov for det nu høje aktivitetsniveau, og at der tillige er en klar tendens til et stigende behov.

Fastholdelse af et højt aktivitetsniveau og imødekommelse af et stigende behov vanskeliggøres imidlertid af nogle meget uhensigtsmæssige fysiske rammer, idet de nuværende aktiviteter foregår i spredte og mindre lokaliteter.

Århuskolen har derfor et presserende behov for en ny og moderne skolebygning.

Spm. nr. 163

Til undervisningsministeren (7/11 80) af:

Eva Møller (KF):

»Kan ministeren bekræfte, at der på et møde i Danmarks Radios arbejdsudvalg for de fortsatte skoleuddannelser den 6. oktober er fremlagt et forslag om, at der i årene 1982 og 1983 ikke skal produceres udsendelser for HF og gymnasiet, og i bekræftende fald vil

ministeren da, inden det endelige forslag forelægges arbejdsudvalget, på et nyt møde mandag den 17. november henstille til Danmarks Radio, at man fortsat producerer udsendelser for HF og gymnasiet?«

Begrundelse

Baggrunden for denne drastiske ændring af produktionen skulle efter forlydende være, at man ønsker at koncentrere indsatsen omkring udsendelser for erhvervsskolerne. Indtil nu har det sædvanligvis været således, at HF og gymnasiet har fået ca. halvdelen af radiotiden og ca. en tredjedel af TV-tiden, medens erhvervsuddannelserne har fået noget mindre og resten er brugt til fællesudsendelser. Det skønnes naturligvis rimeligt, at denne fordeling ændres i en tid, hvor vi ønsker at styrke de erhvervsfaglige uddannelser, men derfor er det ikke rimeligt samtidig at udsulte en anden uddannelsesform, der som bekendt søges og ønskes af en stor del af vore unge.

Besvarelse (14/11 80):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg kan bekræfte, at der har været foreslået tanker om i 1982 og 1983 at foretage en omprioritering af midlerne til produktion af radio- og TV-programmer for henholdsvis gymnasieskolen/HF og erhvervsuddannelserne. Jeg kan dog samtidig oplyse, at Danmarks Radios undervisningsafdeling endnu ikke har færdiggjort den såkaldte produktionsplan I med de generelle retningslinier for programvirksomheden i 1982. Forslaget hertil drøftes med de tre pædagogiske arbejdsudvalg, som landscentralen for undervisningsmidler har nedsat, og kommer derefter til behandling i landscentralens styrelse, der afgiver indstilling til undervisningsministeriet inden den 1. januar 1981.

Produktionsplan I skal sikre undervisningsministeriet mulighed for at tage stilling til principperne for programvirksomheden i Danmarks Radios undervisningsafdeling, herunder fordelingen af ressourcer til produktion m. v., før undervisningsafdelingen går i gang med at udarbejde det egentlige produktionsplanforslag med beskrivelse af de enkelte programmer. Dette arbejde går i gang i foråret 1981, når ministeriet ifølge

[Undervisningsministeren]

samarbejdsaftalen har godkendt produktionsplan I og budgetudkast for 1982.

Undervisningsministeriet får således lejlighed til vurdering af produktionsplanforslaget i en tidlig fase og kan tage stilling til balancen mellem de forskellige skoleformer, fag og emner m. v.

Det kan tilføjes, at ministeriet har kunnet godkende de tidligere forelagte produktionsplanforslag, og man har bemærket, at såvel arbejdsudvalgene i deres udtalelser som landscentralens styrelse ved sin behandling og indstilling har foretaget en vurdering af produktionsplanen som helhed og har været opmærksom på, om der søges tilvejebragt en hensigtsmæssig balance i programtilbuddet fra undervisningsafdelingen.

Undervisningsministeriet vil derfor afvente færdiggørelsen af undervisningsafdelingens forslag og behandlingen i landscentralens arbejdsudvalg og styrelse, før man tager stilling til omfanget i programtilbuddet til gymnasiet og HF.

Spm. nr. 168

Til *undervisningsministeren* (10/11 80) af:

Flygaard (DR):

»Hvornår vil ministeren bringe den uafklarede forskningssituation på AUC til afklaring?«

Begrundelse

Spørgeren synes, at der nu er gået mere end tilstrækkelig lang tid med henblik på at få forskningssituationen afklaret. Det er 6 år siden, at AUC blev startet. Nu får det være tid at få skabt en afklaring, så meget mere som det forekommer urimeligt, at en sådan manglende afklaring nu synes at skulle bruges til at øve forskelsbehandling med tab til følge for AUC, uagtet AUC faktisk uddanner civilingeniører billigere end Danmarks tekniske højskole.

Spm. nr. 169

Til *undervisningsministeren* (10/11 80) af:

Flygaard (DR):

»Hvorledes vil ministeren sikre, at de konkrete beslutninger om etablering af en højere uddannelsesinstitution i Nordjylland følges

op gennem allokering af de nødvendige forskningsressourcer til AUC?«

Begrundelse

Begrundelsen for spørgsmålet ligger til en vis grad i selve spørgsmålet, men jeg vil gerne uddybe dette ved at anmode ministeren om at redegøre for, hvilke konkrete beslutninger der er taget, og hvilke der formentlig vil blive taget. Ministeren bedes også redegøre for, hvad der efter ministerens opfattelse ligger i begrebet nødvendige forskningsressourcer.

Spm. nr. 170

Til *undervisningsministeren* (10/11 80) af:

Flygaard (DR):

»Hvorledes vil ministeren sikre, at styrelseslovens og statuttens krav om forskning og forskningsbaseret undervisning opfyldes på AUC, herunder specielt på centerets teknisk-naturvidenskabelige uddannelsesområde?«

Begrundelse

Det er spørgerens opfattelse, at der på det nu foreliggende grundlag kan sættes et spørgsmålstegn ved, om ministeren har til hensigt at overholde eller rent faktisk overholder styrelseslovens og statuttens krav om forskning og forskningsbaseret undervisning – jævnfør styrelseslovens § 2 og statuttens § 1, der skulle sikre ligestilling uddannelsesinstitutionerne imellem.

Spm. nr. 171

Til *undervisningsministeren* (10/11 80) af:

Flygaard (DR):

»Hvad har undervisningsministeren gjort for at afklare forskningssituationen på AUC?«

Begrundelse

Med den situation, der er opstået omkring forskningsretten på AUC, er jeg af den opfattelse, at det er interessant at få lagt frem for offentligheden, hvad ministeren har gjort for at afklare forskningssituationen.

Besvarelse (18/11 80):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Da spørgsmålene vedrører samme problemkreds, besvares de nedenstående under ét.

Styrelsesloven og statuten for Ålborg universitetscenter forudsætter, at der gives videregående uddannelse indtil det højeste videnskabelige niveau, og at der drives forskning. Der er derimod ikke noget krav om, at forskningen skal have et bestemt omfang, eller at undervisningen skal være forskningsbaseret. Uanset dette er det dog min klare opfattelse, at der ved enhver højere uddannelsesinstitution må afsættes betydelige midler til forskningsformål, og at undervisningen også i vidt omfang bør varetages af lærere, der selv forsker.

Da Ålborg universitetscenter blev oprettet, blev en række eksisterende uddannelsesinstitutioner integreret i centret. Ved de fleste af disse var lærerne ikke ansat med forskningsret og -pligt. Disse lærere kunne naturligvis ikke uden videre pålægges forskningsopgaver. Ved oprettelse af nye stillinger og ved omdannelser af ledige stillinger fra de integrerede institutioner har man derimod lagt til grund, at disse skulle være kombinerede undervisnings- og forskningsstillinger på tilsvarende måde som ved andre højere uddannelsesinstitutioner. Herved er forskningens relative andel gradvis steget, og ministeriet tilstræber en fortsat udvikling i denne retning.

Ministeriet har i øvrigt påbegyndt gennemførelse af et ændret budgetteringssystem, der vil betyde, at forskningsomfanget i fremtiden ikke længere – som det nu er det normale på de højere uddannelsesinstitutioner – vil have direkte sammenhæng med undervisningsomfanget. Det er derimod meningen, at forskningsressourcerne, når systemet er mere udviklet, skal tildeles ud fra en selvstændig vurdering.

Dette vil efter min opfattelse betyde, at det vil blive lettere at løse problemerne på Ålborg universitetscenter, der som før nævnt har sammenhæng med, at en række mellemuddannelsesinstitutioner, og dermed deres lærere, blev integreret i centret.

Spm. nr. 172

Til *socialministeren* (10/11 80) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Hvor mange narkomaner befinder sig i såkaldt familiepleje på nuværende tidspunkt, og hvor meget koster denne behandlingsform samfundet f.eks. for en narkoman pr. dag eller pr. uge, hvor stor er helbredelsesprocenten ved benyttelse af familieplejemetoder, samt hvilke kvalifikationer kræves af en nar-koplejefamilie?«

Begrundelse

Jeg håber, vi allerede i denne folketings-samling kan få gennemført en behandlingsform af hele ungdomsnarkomaniområdet, og er derfor travlt beskæftiget med informativt at komme til bunds i hele dette grufulde og bekostelige problem.

Med den narkoviden, jeg har nu, vil jeg mene, at familieplejeordningen bør fortsætte – dog ikke uden visse modifikationer.

F.eks. mener jeg, at plejefamilierne bør udvælges med større omhu end hidtil. Efter min mening bør man kræve store menneskelige kvalifikationer og familier med et »roligt nervesystem«. Uden at »forklejne« plejemødre eller -fædre med social-, pædagog- og lignende uddannelser må jeg sige, at de bedst egnede plejefamilier efter mit indtryk og mine erfaringer med narkomanplejefamilier er: håndværks- og landmandsfamilier med ovenstående karaktertræk og i landlige omgivelser.

En af de væsentligste årsager til denne min dom er også, at sidstnævnte samfundsgrupper er bedre til at igangsætte narkoklienter fysisk set. Desværre er det min opfattelse, at en ny type plejefamilier er ved at komme ind i dette behandlingsmønster. Jeg tænker på mennesker, som hovedsagelig ser på dette job ud fra forretningsmæssige synspunkter. Dette er en uheldig vending, som vi på en eller anden måde må eliminere. Med hensyn til helbredelsesresultater har jeg på fornemmelsen, at de ikke er særlig store, men en af årsagerne er, at metadonnedtrapningerne er for kortvarige, og det må der rådes bod på.

Men som sagt er det min opfattelse, at familieplejeprincippet som helbredelsesmetode er et godt initiativ, som bør fortsætte og udvides i betydelig grad, men de brodne kar i dette system må sies fra, og man bør nok være mere agtpågivende med hensyn til udvælgelsen af de rette narkoplejeforældre.

Besvarelse (18/11 80):

Socialministeren (Lise Østergaard, fg.):

Ifølge ressourcetællingen af 16. januar 1980 var der 855 dag- og døgnklienter på ungdomscentrene, oprettet i henhold til bistandslovens § 96 for børn og unge, der på grund af narkotikamisbrug, alkoholisme eller andre psykiske og/eller sociale problemer har særlige adfærdsproblemer. Aldersfordelingen var:

15	under 16 år
77	16 og 17 år
120	18 og 19 år
294	20–24 år
273	25–29 år
76	ældre

Heraf var 203 i såkaldt familiepleje, hvor ungdomscentret har formidlet anbringelsen og fører tilsynet. Aldersfordelingen kendes ikke. Der kan blandt disse være nogle, hvor hovedårsagen til anbringelsen ikke er narkotikamisbrug.

På den anden side kan der blandt de ca. 5.000 børn og unge under 20 år, der er anbragt i familiepleje i medfør af bistandslovens § 33, stk. 1, nr. 3, jfr. § 66, være andre end de foranævnte 203, hvor narkotikamisbrug indgår blandt anbringelsesårsagerne.

I socialstyrelsens vejledning om plejeløn m.v. ved anbringelse i familiepleje er fastsat vejledende takster for plejelønnen. Fra den 1. januar 1980 udgør taksten for børn og unge over 10 år 105 kr. pr. døgn. Der er adgang til at forhøje disse takster efter et individuelt skøn, og der sker normalt forhøjelse for narkotikamisbrugere.

Selv om disse takster er fastsat for børn og unge, vil der oftest blive taget udgangspunkt i disse takster ved fastsættelsen af betalingen, når voksne placeres under tilsvarende omstændigheder som familiepleje.

Socialstyrelsen har eksempelvis forespurgt dag- og døgncentret i København, der har oplyst, at af 39, der var placeret under familieplejelignende former, betales for 24 normal plejeløn + 50 pct., for 12 normal plejeløn + 100 pct., for 1 normal plejeløn + 150 pct. og for 2 normal plejeløn + 200 pct.

Frederiksborg amts ungdomscenter har til socialstyrelsen oplyst, at dette center og adskillige andre centre betaler 6.000 kr. pr. må-

ned til plejefamilien + betaling af beklædning og lommepege til klienten.

Socialministeriet er ikke bekendt med nyere opgørelser, der viser noget om »helbredelsesprocenten« for narkomaner. Det må her tages i betragtning, at familiepleje næsten altid kun er en del – oftest sidste eller næstsidste fase – i et behandlingsforløb, der består i en række faser, som tilsammen udgør en kontinuerlig behandlingsskæde. Det vil derfor ikke være rimeligt at henføre en eventuel »helbredelse« til familiepleje alene.

Socialstyrelsen har oplyst, at et par amts-ungdomscentre har anført, at ca. 60 pct. af dem, der kommer i og forventes i familiepleje, har en gunstig prognose.

Det må i den forbindelse tages i betragtning, at »helbredelse« af narkotikamisbrugere ofte står i forbindelse med ændringer i de uheldige opvækstforhold eller andre uheldige omstændigheder, der er årsag til misbrug af euforiserende stoffer.

Der findes ingen centralt fastsatte krav til kvaliteten af narkoplejefamilier. Det helt afgørende ved valget af plejefamilier er, at plejefamilien og den bestemte klient passer sammen, hvorfor formaliserede krav vil kunne hindre en i øvrigt hensigtsmæssig anbringelse.

Socialstyrelsen har på grundlag af oplysninger fra ungdomscentre oplyst, at man som generel regel søger en harmonisk og stabil familie med overskud til at tage sig af andre, og hvor det primært ikke er økonomien, der er afgørende. Der lægges endvidere vægt på, at et voksent medlem af familien er hjemme-gående, at boligforholdene er således, at den unge får eget værelse, og at der er beskæftigelsesmuligheder på egnen.

Socialstyrelsen har i øvrigt oplyst, at adskillige behandlingssteder har gode erfaringer med mindre kollektiver, angiveligt fordi en del narkoklienter tager afstand fra borgerlige miljøer med traditionelle møbler og vaner, men uden videre kan identificere sig med livsformen, livsværdier og dagligdagen i sådanne kollektiver, hvor de deltager på lige fod i praktisk arbejde og behandles som »ligemænd«.

Spm. nr. 173

Til *arbejdsministeren* (10/11 80) af:

Pilgaard Andersen (FP):

[Pilgaard Andersen]

»Ministeren bedes kommentere de udtalelser, arbejdsformidlingschef Kurt Hansen, Ålborg, har fremsat i udsendelsen »Job, erhverv, penge« i Danmarks Radio den 8. november, gående ud på, at langtidsledige, der siger nej til rimelige jobtilbud, fortsætter med at modtage understøttelse, og samtidig oplyse, om det er den gængse fremgangsmåde, at man kan sige nej til jobtilbud og alligevel ikke blive sat i karantæne m.h.t. understøttelsen.«

Begrundelse

Der er i Nordjylland lavet en undersøgelse med henblik på at få opklaret, hvorfor langtidsledige siger nej til rimelige jobtilbud.

I den anledning interviewedes i Danmarks Radio arbejdsformidlingschef Kurt Hansen, Ålborg, i udsendelsen »Job, erhverv, penge« den 8. november d.å. På et direkte spørgsmål fra interviewer: »Hvad sker der så med dem, der siger nej til et rimeligt jobtilbud?« svarede Kurt Hansen: »Der sker ikke noget som helst. De fortsætter bare med at få understøttelse.«

Hvis det er på den måde, man håndhæver dagpengelovens karantænebestemmelser, er der jo ikke noget at sige til, at vi har et paradoksproblem her i landet.

Besvarelse (19/11 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Efter den særlige ordning for langtidsledige i arbejdsløshedslovens kapitel 15 b, § 97 b, skal der tilbydes medlemmer af en anerkendt arbejdsløshedskasse, som er under 60 år, og som står over for at miste retten til dagpenge efter lovens § 55 (26 ugers reglen), et rimeligt tilbud om arbejde i mindst ni måneder.

Der er således tale om at give et tilbud om arbejde, ikke om, at der sker en anvisning i lovens sædvanlige forstand. Da anvendelse af karantæne i forbindelse med afslag på at overtage arbejde kræver, at der foreligger en egentlig anvisning, kan der ikke blive tale om at anvende vægringssanktioner i forbindelse med jobtilbud.

Dette forhold er udtrykkeligt fastslået i § 12, stk. 2, i bekendtgørelse om arbejdstilbud til langtidsledige nr. 414 af 24. august 1978,

hvorefter afslag på arbejdstilbud ikke får indflydelse på retten til dagpenge.

Det skal dog her tages i betragtning, at arbejdstilbud til langtidsledige normalt skal fremsættes, 3 måneder før dagpengeretten udløber. Afslag på arbejdstilbud vil derfor nok betyde, at dagpengeretten fortsætter, men allerede ca. 3 måneder senere vil den bortfalde på grund af 26 ugers reglen.

Ordningen med jobtilbud til langtidsledige er i foråret forlænget fra udgangen af 1980 til udgangen af 1983. I den forbindelse blev det tillige bestemt, at jobtilbud efter 1. april 1981 skal fremsættes, 9 måneder før dagpengeretten udløber.

Denne fremrykning af tidspunktet for afgivelse af jobtilbud må naturligt give anledning til at overveje, om et afslag på at modtage tilbuddet må vurderes anderledes end hidtil under hensyn til pågældendes ønske om at overtage et arbejde, og om et afslag bør få konsekvenser.

Dette spørgsmål bliver for tiden overvejet sammen med arbejdsmarkedets parter i tilknytning til en revision af bekendtgørelsen.

Spm. nr. 174

Til *justitsministeren* (11/11 80) af:

Inge Krogh (KrF):

»Finder ministeren anledning til at ændre besvarelsen af mit spørgsmål nr. 27 angående dyrkning af hamp, efter at der ved retten i Thisted er afsagt 2 domme som refereret i Dansk Politi nr. 16?«

Begrundelse

I de to omtalte tilfælde blev der konfiskeret høstet hamp, og politiet foretog høst af de planter, der var på roden. Ved undersøgelsen viste det sig, at den hamp, der stammede fra høsten i 1978, havde et indhold på 3,21 pct. af det aktive stof tetrahydrocannabinol (hash).

Hampen må anses for at være dyrket for at udvinde hash, som altså har samme kvalitet som hash fra sydligere himmelstrøg.

Besvarelse (23/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Justitsministeriet skal i anledning af det stillede spørgsmål oplyse, at retten i Thisted ved afgørelser af 30. maj og 31. juli 1980 har

[Justitsministeren]

taget stilling til spørgsmålet om lovligheden af dyrkning af hamp.

Ved dommen af 30. maj 1980 er der truffet bestemmelse om konfiskation af hampplanter. Denne dom er anket til vestre landsret.

Ved dommen af 31. juli 1980 blev 2 tiltalte dømt for overtrædelse af loven om euforiserende stoffer. Det fremgår af sagen, at retten – bl.a. på baggrund af de tiltaltes egne forklaringer – fandt det bevist, at de pågældende havde dyrket hamp med henblik på fremstilling af cannabis.

Efter justitsministeriets opfattelse er dommen i overensstemmelse med den i besvarelsen af spørgsmål 27 omtalte landsretsdom af 7. juni 1978, og justitsministeriet kan på denne baggrund henholde sig til det i besvarelsen af spørgsmål 27 i øvrigt anførte.

Spm. nr. 175

Til *indenrigsministeren* (11/11 80) af:

Inge Krogh (KrF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at loven om svangerskabshygiejne og fødselshjælp af 1972, senest ændret 1975, overholdes, således at kvinder kan få vederlagsfri jordemoderhjælp ved fødsel i hjemmet?«

Begrundelse

Ifølge loven har kvinder ret til fødselshjælp enten ved vederlagsfri betjening på sygehus eller anden offentlig institution eller ved vederlagsfri jordemoderhjælp i hjemmet. I nogle amter, f. eks. i Fyns amt, er der ikke adgang til fødsel i hjemmet. Det er et ønske hos en del kvinder at have denne mulighed for fødsel i hjemmet, når svangerskabet har været normalt og fødslen sandsynligvis vil forløbe normalt.

Besvarelse (19/11 80):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Det er i § 1, stk. 3, i lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp fastsat, at kvinder har ret til fødselshjælp enten ved adgang til vederlagsfri fødselsbetjening på sygehus eller anden offentlig institution eller til vederlagsfri jordemoderhjælp ved fødsel i hjemmet.

Denne bestemmelse fastslår, at der er en ret til vederlagsfri fødselshjælp, og at amtsrådet må sikre, at fødselshjælpen kan ydes en-

ten på en institution eller i hjemmet. Lovens krav er således opfyldt, når de fødende kvinder får tilbudt et af de nævnte alternativer. Den valgfrihed, som loven indeholder, er en valgfrihed for den lokale sygehusmyndighed (amtsrådet), ikke for den fødende kvinde.

Denne fortolkning af bestemmelsen har indenrigsministeriet ved flere lejligheder givet udtryk for, og fortolkningen er tillige tiltrådt af folketingets ombudsmand, jfr. ombudsmandens skrivelse af 3. marts 1977 i en klagesag, der ligeledes vedrørte fødselsbetjeningen i Fyns amtskommune.

Det er da også et hovedsynspunkt i den for loven tilgrundliggende betænkning om fødselshjælpens tilrettelæggelse (betænkning nr. 633/1972), at det skal tilstræbes, at alle fødsler finder sted på institutioner, da dette af sundhedsmæssige grunde er det mest forsvarlige. Når den nævnte bestemmelse desuagtet er formuleret alternativt, skyldes det først og fremmest en manglende kapacitet til at betjene alle fødende kvinder på institutioner.

Sigtet med loven har således været, at der skulle ske en udbygning af sygehusvæsenet, der kunne sikre alle kvinder, der ønsker det, adgang til fødselshjælp på en institution. Omvendt har loven ikke tilsigtet at pålægge amtskommunerne at stille jordemoderassistance vederlagsfrit til rådighed for kvinder, der måtte ønske at føde hjemme.

Som det fremgår, er loven om svangerskabshygiejne og fødselshjælp overholdt, så længe de fødende kvinder får tilbudt fødselshjælp enten på institution eller i hjemmet.

Spm. nr. 176

Til *justitsministeren* (11/11 80) af:

Mølgaard (DR):

»Kan ministeren utvetydigt afkræfte, at en forholdsordre lydende omtrent som følger: »Gaderne skal ryddes, og så skal de have klø«, er blevet udsendt over politiradioen til de mange politifolk på Nørrebro under det såkaldte slag om Byggeren i foråret 1980 – og hvad agter ministeren i modsat fald at foretage i sagens anledning?«

Begrundelse

Den nævnte forholdsordre er blevet refereret som en »bevislig kendsgerning« under en

[Mølgaard]

af de løbende retssager vedrørende begivenhedsforløbet i tilknytning til lukningen af børnelegepladsen Byggeren.

Det er selvsagt et udsagn, som det vil kunne skade politiets omdømme i befolkningen meget stærkt at have hængende i luften. Kommandoføring til voldsudøvelse fra tjestemandsside er jo et yderst alvorligt fænomen – endda mere graverende end spredte, impulsive former for politivold. Spørgeren håber derfor også, at et klart, men velunderbygget dementi til offentlighedens orientering kan fremskaffes fra ministerens side på grundlag af fornøden undersøgelse. Skulle dette ikke kunne opnås, forekommer der at foreligge et akut behov for håndfast sags håndtering fra ministerens side.

Besvarelse (20/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Der verserer som bekendt en række retssager ved Københavns byret i anledning af urolighederne på Nørrebro i foråret 1980. Spørgsmålet om, hvorvidt der er udsendt en forholdsordre af et indhold som citeret i spørgsmålet, har været gjort til genstand for behandling i byretten, hvis afgørelse er kærret til østre landsret.

Jeg kan allerede under henvisning til det anførte af principielle grunde ikke tage stilling til det rejste spørgsmål.

Spm. nr. 177

Til *ministeren for kulturelle anliggender (11/11 80)* af:

Flemming Jensen (KF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at der reserveres areal i Høje Tåstrup-området til det kommende museum for moderne kunst?«

Begrundelse

Ifølge dagbladsoplysninger vil kulturministeren nu sætte gang i tankerne om et museum for moderne kunst, foreløbig i lånte lokaler. På et eller andet tidspunkt – når økonomien tillader det – er det formentlig tanken, at der skal oprettes et permanent museum, og på denne baggrund skal jeg spørge, om det er ministerens hensigt – i modsætning til andre ministre – at følge regionplanens intentioner op ved allerede nu at reservere et

areal i det kommende Høje Tåstrup-knudepunkt, hvor arealer er udlagt til offentlige formål, og hvor et eventuelt museum vil komme til at ligge trafikalt centralt – ikke blot for hovedstadsområdet, men tillige for hele Sjælland.

Besvarelse (18/11 80):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg mener ikke, at tiden er moden til at reservere arealer – hverken i Høje Tåstrup-området eller andre steder – til opførelsen af et nyt museum for moderne kunst.

Dertil er der endnu alt for mange uafklarede spørgsmål med hensyn til, hvilken bygningsmæssig løsning der vil være den rigtige, og hvilket økonomisk grundlag der vil kunne tilvejebringes for etableringen af et museum for moderne kunst.

Men det er klart, at jeg vil overveje alle realistiske muligheder for at finde egnede rammer – det være sig foreløbige eller permanente – for et museum for moderne kunst, og forslaget om en placering af museet i Høje Tåstrup-området vil indgå i mine videre overvejelser i sagen.

Spm. nr. 178

Til *indenrigsministeren (11/11 80)* af:

Birgith Mogensen (CD):

»Vil ministeren venligst, men ret hurtigt, foranledige, at læger og narkobehandlingsinstitutioner fremtidig vil praktisere en bedre og mere hensigtsmæssig samarbejdsform?«

Begrundelse

Det er en kendsgerning, at visse narkobehandlingsinstitutioner og psykiatriske hospitalsafdelinger er klar over, at hårde narkomaner nu i større antal må tildeles metadon i en langtidig nedtrappingsplan.

I den anledning udskriver visse narkosamaråd et brev, som narkopatienter kan medtage til en navngiven læge.

I brevet opfordres lægen til at tage narkomanen under metadonbehandling med heldbødelse for øje.

Men jeg har bevis for, at mange læger afviser nævnte skriftlige henstilling. I et bestemt tilfælde har en narkoman konsulteret

[Birgith Mogensen]

mere end 20 læger, som alle har nægtet at optage vedkommende til ambulansmetadonnedtræpning.

Jeg finder denne situation pinlig og umenneskelig og henstiller til læger og narkotikasamråd samt andre involverede narkoinstanser fremtidigt at koordinere og samarbejde – til fordel for narkopatienten, som jo er den centrale og lidende figur i ovennævnte slendrian.

Besvarelse (17/11 80):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig spørgerens henstilling og ønske om et bedre samarbejde mellem praktiserende læger og behandlingsinstitutioner og i det hele taget mellem samtlige de instanser, som er involveret i behandlingen af stofmisbrugere, hvad enten denne er understøttet af metadon eller ej.

Man skal imidlertid være opmærksom på, at samarbejdsproblemerne er meget store i stofmisbrugerbehandlingen, da denne berører flere forskellige instanser i forskellig regie. Ligeledes skal man være opmærksom på, at de af spørgeren skitserede problemer og manglende muligheder for på rimelig måde at gennemføre behandlingsforløb understøttet af længerevarende metadonordination især er et problem, der vedrører de ældre stofmisbrugere, hvor misbruget har varet i op imod 10 år, og navnlig et problem, der vedrører Københavnsområdet. Her er koncentrationen af stofmisbrugere størst, og her har behandlingsinstitutionerne af forskellige årsager i meget vidt omfang nægtet at medvirke ved denne form for behandling.

I de tilfælde, hvor Københavns kommunes samråd anbefaler længerevarende metadonordinationer, er der tale om behandlingsforløb, hvor stofordinationen tænkes understøttet af social og pædagogisk bistand, hvilket anses for nødvendigt for, at en resocialisering af stofmisbrugeren kan ske. Den praktiserende læge har ikke mulighed for selv at tilbyde en sådan bistand, og som situationen er i dag i Københavnsområdet, har lægen oftest heller ikke mulighed for på anden måde at etablere den fornødne sociale og pædagogiske bistand. Der er derfor ikke noget kritisk i, at de praktiserende læger ikke alene tør/kun påtage sig det store ansvar, det er at tage en narkoman i længerevarende me-

tadonbehandling. I rapporten »Metadon og stofmisbrugere« fra kontaktudvalget vedrørende alkohol- og narkotikaspørgsmål er det således også frarådet, at de praktiserende læger alene og uden bistand fra behandlingsinstitutionerne iværksætter længerevarende metadonordinationer.

Det er derimod beklageligt, at der i Københavnsområdet endnu ikke er etableret rimelige rammer for den praktiske gennemførelse af de behandlingsforløb, som af samrådet er anbefalet understøttet af længerevarende metadonordinationer.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at Københavns kommune gennem de sidste måneder har drøftet oprettelse af et organ til varetagelse af nævnte behandlingsforløb. Indenrigsministeriet finder det yderst påkrævet, at der skabes rammer for behandlingen af de stofmisbrugere, som af samrådet får anbefalet behandlingsforløb understøttet af længerevarende metadonordinationer, der sikrer den praktiske gennemførelse af denne behandling.

Ifølge det oplyste forventes borgerrepræsentationen at tage endelig stilling til organets oprettelse i december i år.

Til slut skal blot anføres, at behandlingen af stofmisbrugere, som det er spørgeren bekendt, er amtskommunernes/Københavns og Frederiksberg kommuners ansvar, og at indenrigsministeriet derfor ingen mulighed har for – bortset fra henstillinger og anbefalinger – direkte at gribe ind på dette område.

Indenrigsministeriet vil orientere Københavns magistrat om foranstående.

Spm. nr. 180

Til *indenrigsministeren* (12/11 80) af:

Birthe Nielsen (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af det stigende antal stofmisbrugere, der er kommet i Danmark, og vil ministeren tage initiativ til at styrke indsatsen for at bekæmpe stigningen inden for stofmisbruget og intensivere støtten til efterbehandling?«

Begrundelse

I forbindelse med den seneste tids debat i såvel dagspressen som TV fremgår det, at der har været et stigende antal stofmisbrugere i Danmark. Dette har bl.a. medført, at der er

[Birthe Nielsen]

sket 150 dødsfald i Danmark inden for det sidste år. Det er derfor nødvendigt, at der gøres en ekstra indsats på dette område. Det, der er brug for, er bl.a. bedre beskæftigelsesmuligheder for de unge, men også en mere nuanceret socialforsorg, hvor private og offentlige institutioner går sammen for at bekæmpe årsagerne til, at stofmisbruget opstår. Det kræver imidlertid flere økonomiske midler også til de organisationer, der er med i arbejdet. Det kræver, at professionelle og frivillige i samarbejde kan være med i et udvidet miljøarbejde for at forhindre, at flere unge kommer ud i stofmisbrug. Og det kræver en større indsats for, at efterbehandlingsarbejdet kan fungere.

Besvarelse (19/11 80):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Som det vil være bekendt, er det i henhold til bistandsloven en amtskommunal forpligtelse at sørge for den nødvendige kapacitet til behandling af børn og unge med sociale adfærdsvanskeligheder, herunder stofmisbrugere, og det er kommunernes opgave i samarbejde med amtskommunerne at tilbyde rådgivende og opsøgende virksomhed til personer, som er truede eller trænger til hjælp både før og efter en eventuel behandlings iværksættelse. Fra regeringens side er der derfor kun mulighed for at komme med henstillinger eller vejledning på dette område.

Jeg kan dog oplyse, at ifølge de seneste oplysninger, der foreligger fra kommunernes side, er behandlingsapparatet i flere amtskommuner fortsat under udbygning, ligesom der rundt om i amtskommunerne forsøges med nye former for stofmisbrugerbehandling, således at der arbejdes på at forøge kapaciteten og forny og forbedre behandlingsmetoderne. Selv om det i disse økonomiske krisetider vil være vanskeligt at forstærke udbygningstakten på dette ressourcekrævende område, er det min opfattelse – som jeg også ved tidligere lejligheder har givet udtryk for – at misbrugerbehandlingen er et af de områder, vi alligevel må prioritere højt. I denne forbindelse kan jeg oplyse, at man i socialministeriet i forbindelse med de sociale udbygningsplaner for 1982–87 vil anmode om oplysninger specielt om stofmisbrugsbekæmpelsen, men der er ikke planer om fra statslig side at udsende særlige retningslinier for den

behandling af stofmisbrugere, som de enkelte amtskommuner har ansvaret for.

Det nævnes specielt i begrundelsen for spørgsmålet, at indsatsen med henblik på at bekæmpe stigningen i antallet af stofmisbrugere ville kunne styrkes gennem bedre beskæftigelsesmuligheder for de unge. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at et af formålene med loven om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner netop er at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden.

For så vidt angår spørgsmålet om et samarbejde mellem private og offentlige institutioner kan jeg oplyse, at kommuner og amtskommuner kan vælge at løse deres opgaver på dette område gennem et samarbejde med private organisationer og foreninger alt efter lokale behov og ønsker, hvilket også allerede sker i et vist omfang. F. eks. samarbejder Københavns kommune blandt andre med Kirkens Korshær og Klub 47.

Regeringen er meget positiv over for en øget og mere effektiv indsats og kan derfor støtte, at der i kommuner og amtskommuner sker en fortsat udbygning og forbedring af såvel den forebyggende indsats som behandlingsapparatet.

Spm. nr. 181

Til *socialministeren* (12/11 80) af:

Birthe Nielsen (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af det stigende antal stofmisbrugere, der er kommet i Danmark, og vil ministeren tage initiativ til at styrke indsatsen for at bekæmpe stigningen inden for stofmisbruget og intensivere støtten til efterbehandling?«

Begrundelse

I forbindelse med den seneste tids debat i såvel dagspressen som TV fremgår det, at der har været et stigende antal stofmisbrugere i Danmark. Dette har bl.a. medført, at der er sket 150 dødsfald i Danmark inden for det sidste år. Det er derfor nødvendigt, at der gøres en ekstra indsats på dette område. Det, der er brug for, er bl.a. bedre beskæftigelsesmuligheder for de unge, men også en mere nuanceret socialforsorg, hvor private og offentlige institutioner går sammen for at bekæmpe årsagerne til, at stofmisbruget opstår.

[Birthe Nielsen]

Det kræver imidlertid flere økonomiske midler også til de organisationer, der er med i arbejdet. Det kræver, at professionelle og frivillige i samarbejde kan være med i et udvidet miljøarbejde for at forhindre, at flere unge kommer ud i stofmisbrug. Og det kræver en større indsats for, at efterbehandlingsarbejdet kan fungere.

Besvarelse (18/11 80):

Socialministeren (Lise Østergaard, fg.):

I spørgsmål nr. 180 er stillet et ligelydende spørgsmål til indenrigsministeren, og socialministeriet kan henvise til besvarelsen af spørgsmål 180, der også dækker socialministeriets område.

Spm. nr. 183

Til *justitsministeren* (12/11 80) af:

Glistrup (FP):

»Vil forbrugerombudsmandens holdning over for KTAS ifølge ministerens mening medføre tilsvarende retsstilling for eksempelvis postvæsenets og Danmarks Radios kunder?«

Begrundelse

Forbrugerombudsmanden påstår, at KTAS skal nedsætte abonnementsprisen, hvis en kundes telefonforbindelse bliver afbrudt blot ganske kortvarigt, hans nummer glemt eller fejlopført i telefonbogen eller han udsættes for lignende kalamiteter.

Forbrugerombudsmanden hævder, at dette skulle være et almindeligt gældende retsprincip.

Gentagne testforsendelser har dokumenteret, at forbrugerne i Københavnsområdet må regne med, at en betydelig del af deres post forsinkes. Alt efter udfaldet af sidste undersøgelse skulle de så kunne nøjes med for eksempel 75 pct. eller 80 pct. af normal porto, hvis forbrugerombudsmanden handler på lovens grund.

Erfaringen fortæller også, at forkælede egocentrikermedarbejdergrupper i Danmarks Radio jævnligt påprækker institutionens kunder sort skærm og forkrøblet lydradio. Som avisabonnenter får refusion ved vildstrejker blandt bladenes typografer, skulle forbruger-

ombudsmandens holdning medføre, at statsmonopolet skulle tåle licensnedsættelser.

Folketingets øverste tjener for ret og retfærd må virkelig fortælle folketinget, om dansk ret nu har ændret sig til disse tilstande, eller tilkendegive, at han mener, at forbrugerombudsmanden skal sættes på plads, før han bruger endnu flere skattekrone på sit commandoraid mod KTAS.

Besvarelse (20/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Justitsministeriet har i anledning af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra forbrugerombudsmanden:

»Den hos forbrugerombudsmanden verserende sag, som spørgeren sigter til, drejer sig bl.a. om udformningen af de abonnementsvilkår, som KTAS og de øvrige telefonselskaber her i landet benytter.

Forhandlingerne med telefonselskaberne påbegyndtes i november 1978 på baggrund af en række klager fra abonnenter. Forhandlingerne er i den seneste tid blevet ført alene med KTAS, således at de øvrige selskaber afventer resultatet heraf.

Under de førte forhandlinger er der opnået enighed med KTAS om en række spørgsmål, men for så vidt angår 4 nærmere angivne vilkår har sagen i nogen tid været stillet i bero på nærmere overvejelser, idet KTAS har erklæret, at selskabet ikke kunne følge forbrugerombudsmandens henstillinger vedrørende disse vilkår. Efter at sagen for nylig har været genstand for presseomtale, har selskabet rettet henvendelse hertil med henblik på fornyede forhandlinger om de udestående spørgsmål. Disse forhandlinger blev indledt den 12. november 1980 og er endnu ikke afsluttet.

Når spørgeren i sin begrundelse giver udtryk for, at forbrugerombudsmandens holdning over for KTAS skulle medføre, at Danmarks Radio må tåle licensnedsættelse i tilfælde af afbrydelser i radio- og fjernsynsudsendelserne, kan der henvises til vedlagte kopi af forbrugerombudsmandens brev af 14. november 1980 til folketingsmand Mogens Voigt; hvori det som forbrugerombudsmandens opfattelse er udtalt, at spørgsmålet ikke er omfattet af markedsføringsloven.

Med hensyn til spørgsmålet om krav på reduktion af portoudgifter på grund af for-

[Justitsministeren]

sinkelser i postgangen er det ligeledes forbrugerombudsmandens opfattelse, at dette spørgsmål ikke er omfattet af markedsføringsloven, idet spørgsmål om fastsættelse af betaling for postbesørgelse må anses for udtømmende reguleret i medfør af postlovgivningen.

Sluttelig henledes opmærksomheden på bestemmelsen i § 18 i lov om markedsføring af 14. juni 1974, hvorefter de af forbrugerombudsmanden truffne afgørelser efter markedsføringsloven ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.«

Justitsministeriet kan henholde sig hertil.

Bilag

Forbrugerombudsmanden

Den 14. november 1980

I en skrivelse modtaget af forbrugerombudsmanden den 11. november 1980 har De anmodet om, at der rejses en sag imod Danmarks Radio, således at licensbetalerne kan få reduktion ved sort skærm eller anden afbrydelse af udsendelserne.

I § 6 i lov nr. 421 af 15. juni 1973 om radio- og fjernsynsvirksomhed er det bestemt, at Danmarks Radios virksomhed finansieres gennem afgifter for benyttelse af radio- og fjernsynsmodtagere. I henhold til lovens § 14, stk. 1 og 3, fastsætter ministeren for kulturelle anliggender efter indstilling fra radiorådet og med tilslutning af folketingets finansudvalg størrelsen af afgifterne, ligesom denne minister fastsætter nærmere regler om afgifterne, herunder om afgiftspligtens indtræden og ophør. De gældende regler er fastsat i ministeriets bekendtgørelse nr. 29 af 23. januar 1980 om radio- og fjernsynsafgift.

På baggrund af denne regulering af afgifterne samt under hensyn til, at afgifterne ikke opkræves til dækning af nærmere angivne ydelser, men til finansiering af Danmarks Radios virksomhed som sådan, er det min opfattelse, at fastsættelsen af afgifternes størrelse i almindelighed og i tilfælde, hvor udsendelserne afbrydes, ikke kan sidestilles med den prisfastsættelse, som sker i privat erhvervsvirksomhed.

Markedsføringsloven omfatter ifølge § 1 handlinger i privat erhvervsvirksomhed og i offentlig virksomhed, som kan sidestilles hermed. Jeg finder derfor ikke, at det af Dem

rejste spørgsmål om reduktion i licensbetalingen er omfattet af markedsføringsloven.

Under henvisning hertil har jeg ikke mulighed for at foretage yderligere i sagen, men har på den givne foranledning oversendt en kopi af Deres henvendelse og nærværende skrivelse til kulturministeriets orientering og eventuelle videre foranstaltning.

Spm. nr. 188

Til udenrigsministeren (12/11 80) af:

Arentoft (FP):

»Vil Danmarks stillingtagen ved afstemninger i FN kunne afgøres af delegationen ved generalforsamlingen og dermed i realiteten erstatte det udenrigspolitiske nævn?«

Begrundelse

I spørgetiden den 12. november 1980 svarede udenrigsministeren fru Mette Madsen i forbindelse med spørgsmålet om Danmarks stemmeafgivning til handlingsprogrammet for de kommende 5 år af FNs kvindeår, at stemmeafgivningen var godkendt af medlemmerne af den danske delegation til FN-generalforsamlingen.

Både fru Mette Madsen og jeg havde spurgt, hvorfor stemmeafgivningen ikke var forelagt det udenrigspolitiske nævn.

Jeg finder det højst betænkeligt, såfremt delegationen til FN, der jo også tæller ikkepolitikere, skal erstatte det udenrigspolitiske nævn. Jeg er godt klar over, at de politiske medlemmer af delegationen kunne have sendt besked hjem og foreslået nævnet indkaldt, men jeg finder alligevel denne afstemning så vigtig, at udenrigsministeren på eget initiativ burde have forelagt sagen i udenrigspolitisk nævn.

Besvarelse (21/11 80):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Den danske delegation til De Forenede Nationers generalforsamling ledes som bekendt af Danmarks faste repræsentant ved FN og består bl.a. af embedsmænd fra udenrigsministeriet og repræsentanter for folketingets partier.

FN-delegationen er rådgiver for regeringen og udøver sin virksomhed på regeringens ansvar. I dens egenskab af rådgiver påhviler

[Udenrigsministeren]

det delegationen at holde udenrigsministeriet løbende underrettet om de vigtigste substans- og procedurespørgsmål og – så vidt muligt med en begrundet indstilling – indhente konkrete instruktioner fra udenrigsministeriet. Der er således ikke tale om, at delegationen i sådanne sager vil kunne træffe den endelige afgørelse om Danmarks stillingtagen ved afstemninger i FN.

I den konkrete sag om Danmarks stemmeafgivning på resolutionsforslaget om handlingsprogrammet for FNs kvindetiår fulgte delegationen den nævnte fremgangsmåde og handlede på grundlag af instruktioner fra udenrigsministeriet.

I ministeriet fandt vi ikke anledning til at forelægge spørgsmålet for det udenrigspolitiske nævn, idet Danmarks stemmeafgivning, som jeg allerede har haft lejlighed til at redegøre for i folketingets spørgetid den 12. ds., skønnedes at ligge inden for rammerne af instruksen for delegationen til FNs 35. generalforsamling, som har været forelagt nævnet. Spørgsmålet om forelæggelse for det udenrigspolitiske nævn blev i øvrigt mig bekendt heller ikke rejst af FN-delegationens parlamentariske repræsentanter.

Spm. nr. 191

Til *justitsministeren* (12/11 80) af:

Ernst Schmidt (FP):

»Hvordan er forholdet mellem antal færdselsulykker, både med og uden dræbte, og forbruget af benzin i årene før, under og efter indførelse af ændringer i hastighedsgrænserne?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet for at få et billede af, hvad der kan influere på en effektiv og sikker transport i trafikken.

Besvarelse (24/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Ved vurderinger af udviklingen i antallet af færdselsuheld anvendes sædvanligvis opgørelser over uheldsfrekvens. Uheldsfrekvensen angiver antallet af uheld pr. 100 mill. vognkilometer. Som bekendt er der i 1979 konstateret et markant fald i uheldsfrekvensen set i forhold til 1978.

Relationen mellem brændstofforbrug og færdselsuheld giver efter justitsministeriets opfattelse ikke et relevant billede af udviklingen i færdselssikkerheden. Brændstofforbruget afhænger således af en række forskelligartede forhold, herunder navnlig antallet af kørte km (trafkarbejdet), hastigheden og bilparkens sammensætning af mere eller mindre benzinøkonomiske biler. For så vidt angår hastighedens indflydelse på brændstofforbruget kan det videre nævnes, at brændstofforbruget påvirkes af såvel gennemsnitshastigheden som den enkelte bilists kørselsmåde, herunder antallet af accelerationer, overhalinger m.v.

Spm. nr. 192

Til *justitsministeren* (13/11 80) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Hvornår er ministeriets overvejelser angående revision af politiets samarbejde med Securitas afsluttet?«

Begrundelse

I folketingssamlingen 1977-78 blev forholdet mellem politiet og de private vagtselskaber, herunder Securitas, drøftet gentagne gange i folketinget. Som følge af de oplysninger og spørgsmål, der på denne måde kom frem, drøftede justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for politiet problemkredsen i et møde i december 1978.

I januar 1979 stillede justitsministeriet en række spørgsmål til 54 politikredse om private vagtselskabers samarbejde med politiet.

I april 1979 drøftedes en central revision af samarbejdet. Da samarbejdet udelukkende sker med et enkelt af selskaberne, Securitas, må det naturligvis især have været dette selskab, der drøftedes med. Ved spørgerunden var det blevet oplyst, at i 43 af de 54 politikredse var politifolk på lønningslisten hos ISS Securitas.

Det er naturligvis indiskutabelt, at et sådant forhold – især når det drejer sig om ledende politifolk – kan rumme en fare for konflikt mellem hensyn til pligterne som medlem af politikorpset og hensynet til det private selskab, jfr. bl. a. udtalelser fra politimester Erik Christensen, Århus.

Det er imidlertid også et spørgsmål, om ikke andre private selskaber udsættes for

[Bernhard Baunsgaard]

ubillig konkurrence gennem denne favorisering af Securitas.

I en henvendelse har et andet vagtselskab således anført: dette er i allerhøjeste grad en forvridding af konkurrencen på det private arbejdsmarked. Påstanden kan ikke bestrides, og på et tidspunkt er vi nødt til at tage stilling hertil.

Besvarelse (20/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Justitsministeriet har som tidligere meddelt besluttet at nedsætte et sagkyndigt udvalg til undersøgelse af problemkredsen vedrørende private vagtselskaber. I udvalgets overvejelser skal også indgå spørgsmålet om et eventuelt samarbejde mellem politiet og vagtselskaberne, herunder spørgsmålet om det eksisterende samarbejde mellem enkelte polititjenestemænd og ISS Securitas.

Justitsministeriet finder det væsentligt at lade det sidstnævnte delproblem indgå i udvalgets samlede overvejelser. Det kan ikke på indværende tidspunkt siges, hvornår dette arbejde kan forventes afsluttet.

Spm. nr. 193

Til *justitsministeren (13/11 80)* af:

Mølgaard (DR):

»Hvad er baggrunden for, at det københavnske politi kan love homoseksuelle frit lejde eller fuld tryghed ved medvirken til opklaring af et mord i Ørstedsparken forleden, når det hidtil har været Esbjergpolitiet og overordnede instanser umuligt at destruerede private oplysninger om uskyldige Esbjergborgere, der inddrages i en nu fuldt opklaret og afsluttet kriminel affære dér?«

Begrundelse

Det er velforståeligt, at politiet for at opklare en grov forbrydelse må appellere til borgernes tillidsfulde medvirken til denne proces, som man gør det i København – men muligheden herfor forekommer uforståelig på baggrund af omtalte Esbjergsag – eller modsat forekommer dennes indtil videre yderst uheldige skæbne at være uforståelig, hvis der i København er belæg for at handle så meget mere tillidvækkende over for borgerne. En ministerforklaring – om muligt

suppleret med et håndfast ministerinitiativ – forekommer yderst påkrævet af hensyn til retssikkerheden i København, Esbjerg og det øvrige land.

Besvarelse (20/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Politidirektøren har i anledning af det stillede spørgsmål oplyst, at der ikke i forbindelse med efterforskningen af det omtalte mord i Ørstedsparken er givet enkeltpersoner eller persongrupper frit lejde. Københavns politi har i overensstemmelse med sædvanlig praksis ved efterforskning af alvorlig kriminalitet utvetydigt tilkendegivet, at ingen person af frygt eller lignende må afholde sig fra at kontakte politiet i sagens anledning, idet alle henvendelser vil blive behandlet fortroligt og ingen uvedkommende vil få underretning om foretagne afhøringer og disses indhold.

Vedrørende opbevaring af rapportmateriale m.v. i den sag, som har været behandlet af politiet i Esbjerg, kan henvises til besvarelsen i folketinget den 22. oktober 1980 af spørgsmål nr. 47. Justitsministeriet kan fortsat henholde sig til denne besvarelse.

Spm. nr. 194

Til *ministeren for offentlige arbejder (13/11 80)* af:

Henning Andersen (KF):

»Da man på Fyn finder det meget uheldigt med udsættelse af motorvejen, bedes ministeren oplyse, om han vil overveje at fremme motorvejsbyggeriet ved at overføre det til byggeriet manglende beløb fra anlægsudgiften til Odense posthus til færdiggørelse af motorvejen over Fyn.«

Begrundelse

Da det påbegyndte posthusbyggeri formentlig vil slutte med en færdigpris på mellem 200 og 300 mill. kr. og hele projektet i øvrigt er forbundet med usikkerhedsmomenter, vil der ved en kulegravning af byggeriet antagelig kunne findes den nødvendige besparelse til færdigbygning af den fynske motorvej til det fastsatte tidspunkt.

Besvarelse (19/11 80):

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Nørsgaard, fg.):

Som et led i regeringens bestræbelser for at begrænse væksten i de samlede offentlige udgifter var de statslige budgetter på trafik- og kommunikationsområdet i foråret genstand for en kritisk gennemgang med henblik på sparemulighederne i perioden 1981-84, herunder ved udsættelse af planlagte anlægsarbejder.

I lyset af den tilbagegang i vejtrafikken, der satte ind i sommeren 1979, blev det besluttet at lade en relativt stor del af besparelserne inden for ministeriet for offentlige arbejder falde på vejområdet.

Blandt mange andre udsættelser var det også nødvendigt at udsætte byggearbejderne på motorvejsstrækningen Langeskov-Korsbjerg til endelig færdiggørelse i 1987.

Jeg finder ikke, at der i dagens situation er noget, som giver mig anledning til at tage denne beslutning op til revision for at fremskynde motorvejsstykkets færdiggørelse, eksempelvis gennem en beskæring af postvæsenets byggeri i Odense.

Spm. nr. 195

Til *ministeren for offentlige arbejder* (13/11 80) af:

Henning Andersen (KF):

»Vil ministeren bekræfte eller afkræfte, at det i de samlede overvejelser om besparelser inden for ministeriets område er indgået, at byggeriet på Odense posthus har nydt fremme på bekostning eller udsættelse af motorvejen over Fyn?«

Begrundelse

Stærke og ikke dementerede forlydender har på Fyn skabt utilfredshed med, at posthusbyggeriet i Odense er årsag til en lige så urimelig som uhensigtsmæssig forsinkelse af færdiggørelsen af motorvejen over Fyn. Det er derfor påkrævet, at ministeren redegør for, hvorledes sagen faktisk forholder sig.

Besvarelse (19/11 80):

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Nørsgaard, fg.):

Både ved fastlæggelsen af ministeriets besparelser for finansåret 1980, som fandt sted

i efteråret 1979, og ved fastlæggelsen af besparelserne for årene 1981-84 i foråret, var der foretaget en gennemgang af hele ministeriets budget.

I programmet for 1981 til 1984 blev blandt en række andre vejanlæg motorvejen på Fyn medtaget, ligesom der blev sparet på forskellige posthusbyggerier, dog ikke det i Odense.

Det er derfor ikke korrekt, at posthusbyggeriet i Odense har nydt fremme på bekostning af motorvejen eller er årsag til forsinkelsen i større omfang, end tilfældet er med de øvrige projekter inden for ministeriet, som gennemføres inden for de ved besparelserne reducerede anlægsrammer.

Det forhold, at begge anlægsarbejderne finder sted på Fyn, indebærer ikke, at der mellem dem er nogen snævrere indbyrdes økonomisk forbindelse, end hvad der generelt gælder for ministeriets byggearbejder.

Spm. nr. 196

Til *industriministeren* (13/11 80) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Agtter ministeren at stramme betingelserne for offentlige subsidier til rederibranchen på baggrund af rederiet J. Lauritzens salg af to skibe til et udenlandsk datterselskab med det formål at undgå dansk besætning på skibene?«

Begrundelse

Rederibranchen er et af de mest subsidierede erhverv på grund af de meget favorable låneordninger via skibskreditfonden.

På den baggrund burde man i det mindste kunne forvente, at rederierne tog deres del af ansvaret for at undgå en forværring af beskæftigelsessituationen. Imidlertid har rederiet J. Lauritzen netop gjort det stik modsatte ved at sælge to af sine skibe, nemlig »Persian Reefer« og »Roman Reefer« til Scout Shipping, som er et 100 pct. Lauritzen-ejet, udenlandsk datterselskab. Formålet er at undgå dansk besætning på skibene.

Derfor bedes ministeren overveje, om der ikke er grund til at stramme betingelserne for at modtage subsidier via skibskreditfonden.

Besvarelse (18/11 80):

Industriministeren (Erling Jensen):

[Industriministeren]

Det er karakteristisk for den danske handelsflåde – og afgørende for flådens konkurrenceevne – at der finder en relativt hurtig fornyelse sted af skibene. Den danske handelsflådes gennemsnitsalder er således kun 5–6 år imod ca. 9 år for verdensflåden som helhed. I gennemsnit afhænder danske rederier deres skibe til udlandet, når de er en halv snes år gamle for derved at muliggøre anskaffelse af mere moderne og mere effektive skibe.

Som led i denne udskiftning er det ikke ganske usædvanligt, at ældre, urentable skibe af rederiet overføres til fremmed flag i en periode, afventende de mest gunstige betingelser for endeligt salg til udlandet. Denne praksis har ikke medført, at danskejede skibe i større omfang sejler under såkaldt bekvemmelighedsflag. I industriministeriets søfartspolitiske redegørelse »Skibsfartens økonomiske forhold« fra januar 1980 anslås det således, at kun 30–35 skibe med en samlet bruttotonnage på et par hundrede tusinde bruttotonns (ud af handelsflådens ca. 5 mill. bruttotonns) sejler under bekvemmelighedsflag.

Det af spørgeren omtalte salg af to 10–12 år gamle køleskibe er en normal kommerciel disposition af førnævnte karakter og giver mig ikke anledning til ændringer i de kreditvilkår, der gælder for danske rederiers skibsanskaffelser. Disse vilkår er for øvrigt af væsentlig betydning for de danske skibsværfters beskæftigelse.

Spm nr. 197

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (13/11 80):

Poulsgaard (FP):

»Agter ministeren at tage initiativ til at ændre ved proceduren i forbindelse med Det kgl. Teaters billetbestilling?«

Begrundelse

Så længe Det kgl. Teater lever af statsmidler, må det også være op til staten at sørge for, at skatteyderne får en ordentlig service. Det kan i hvert fald ikke være acceptabelt, at teatret annoncerer med, at man kan bestille billetter op til en uge frem i tiden, og så, når folk ringer og bestiller, får de – efter at have ventet i telefonkø i timevis – at vide, at der

kun kan bestilles til samme dag, hvorefter røret smækkes på i øret på dem.

Besvarelse (24/11 80):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Forudbestilling til en forestilling kan ske indtil 7 dage før i tidsrummet kl. 12.15–17 (dog ikke søndage). Skriftlige bestillinger fra provinsen ekspederes indtil 8 dage før forestillingsdagen. Billetter til aftenens forestilling kan købes fra kl. 12 og til forestillingen begynder, normalt kl. 20. Belastningen i billetkontoret er meget svingende, men i almindelighed kan det normale billetsalg og forsalg klares med de nuværende åbningstider. I ganske få spidsbelastningssituationer kan der dog – som i det i spørgsmålet nævnte tilfælde – være behov for et yderligere forsalg. Dette vil imidlertid kræve yderligere personale og dermed forøgede udgifter.

Teatret har som følge af de pålagte nedskæringer været nødsaget til også på dette område at gennemføre besparelser. En udvidelse af ekspeditionstiden for forsalg (f.eks. til kl. 18 som på flere af de andre københavnske teatre) vil ikke kunne gennemføres inden for de nuværende bevillingsrammer.

Spm. nr. 198

Til *justitsministeren* (13/11 80) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Vil ministeren foranledige en undersøgelse igangsat, som kan belyse, hvorfor kriminalitetstallet markant blev reduceret i årene 1975 og 1976?«

Begrundelse

Det er jo svært at spå – især om fremtiden – men ikke desto mindre har et udvalg af fagfolk offentliggjort en prognose, som fortæller, at vi i år 2000 vil opleve et kriminalitetstal, der er ca. dobbelt så stort som i året 1979.

Det vil sige ca. 700.000 anmeldte kriminelle lovovertrædelser i år 2000.

Hvis vi skal undgå, at denne prognose bliver sandhed, må vi sætte stærkt ind på forebyggelse af kriminaliteten. Vi ved, at tallet steg til det dobbelte fra 1960 til 1974. Vi ved, at tallet faldt med ca. 20 pct. i årene 1975 og

[Birgith Mogensen]

1976, hvorefter kriminaliteten atter tiltog i 1977, 1978 og 1979 – og i 1980 forventer man det største tal nogen sinde, nemlig ca. 380.000 anmeldte tilfælde.

Jeg ved, at en meget stor del af denne stigning skyldes den stærkt øgede ungdomsnarkriminalitet. Men forebyggelse af al kriminalitet må fra nu prioriteres meget højt – og så i folketing og regering – og som et led i dette forebyggelsesarbejde vil det være en god og fremtidsgavnlig gerning at analysere det store, markante kriminalitetsfald, som indtraf i 1975-76.

Det rette udvalg må kunne finde frem til de årsager, der skabte disse enestående lavkriminalitetsår.

Besvarelse (20/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Det kan indledningsvis bekræftes, at antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser i 1975 og 1976 var lavere end de foregående år. Derimod er justitsministeriet ikke i besiddelse af nogen egentlig prognose for udviklingen i antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser frem til år 2000.

Den konstaterede kriminalitetsudvikling omkring 1975 og 1976 har været gjort til genstand for en kriminologisk forskning, ligesom forholdene har været gjort til genstand for overvejelser ud fra et praktisk politimæssigt synspunkt. Det må imidlertid konstateres, at man ikke kan isolere én eller enkelte faktorer som årsager til den beskrevne udvikling.

Det er dog justitsministeriets vurdering, at det i kriminalitetsbekæmpelsesmæssig henseende er endog særdeles vigtigt at sætte ind på det forebyggende område. Det er i lyset heraf, de seneste års øgede bevillinger til det kriminalpræventive arbejde skal ses. Ikke blot politiet og andre justitsmyndigheder må have opmærksomheden henledt herpå, men også andre offentlige myndigheder som f. eks. undervisnings- og socialektoren må – hvilket allerede er tilfældet – medvirke på dette område. I forbindelse hermed må også nævnes den betydelige indsats, som det frivillige børne- og ungdomsarbejde udøver på dette område.

Endelig skal for fuldstændighedens skyld også nævnes, at en effektiv indsats fra de retsforfølgende myndigheders side selvsagt

må antages at have en betydelig indflydelse på kriminalitetsudviklingen.

Det er justitsministeriets sammenfattende vurdering, at man alene gennem en samordnet indsats på de nævnte områder har mulighed for at bekæmpe kriminaliteten.

Det kan føjes til, at justitsministeriet inden for de til rådighed stående midler vil fortsætte og i gørligt omfang intensivere arbejdet.

Spm. nr. 199

Til *undervisningsministeren* (13/11 80) af:

Erhard Jakobsen (CD):

»Finder ministeren, at Danmarks Radios udsendelser den 3., 5. og 11. november (spanskundervisning) opfylder de krav om alsidighed og upartiskhed, som stilles til DRs udsendelser i almindelighed?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger i pressen har de omtalte udsendelser og det i den forbindelse fremstillede undervisningshæfte givet anledning til officielle protester fra den spanske regerings side på grund af materialets klart ensidige politiske indhold.

Besvarelse (20/11 80):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Gennem udenrigsministeriet er undervisningsministeriet den 31. oktober 1980 underhånden blevet underrettet om, at den spanske ambassadør i Danmark har gjort indsigelse imod et teksthæfte udgivet af Danmarks Radios undervisningsafdeling med titlen »Euzkad El Pais Vasco«.

I denne forbindelse har man modtaget et notat udarbejdet af den spanske ambassade, hvori det omhandlede hæfte kritiseres for urigtige oplysninger om spanske forhold. Endvidere peges der i notatet på Danmarks forpligtelser i henhold til den indgåede kulturoverenskomst af 18. august 1978 med Spanien.

Undervisningsministeriet har umiddelbart derefter anmodet landscentralen for undervisningsmidler om »at der gennem vedkommende arbejdsudvalg foretages en samlet gennemgang og vurdering af udsendelsen med tilhørende teksthæfte«. Samtidig har man tilskrevet udenrigsministeriet og oriente-

[Undervisningsministeren]

ret om proceduren ved behandling af sager af denne art. I skrivelsen var endvidere oplyst, at man har anmodet landscentralen for undervisningsmidler om sammen med Danmarks Radios undervisningsafdeling at foretage en gennemgang af materialet.

Spørgsmålet om min stillingtagen til indholdet af disse udsendelser må derfor afvente et svar på min henvendelse til landscentralen.

Spm. nr. 205

Til *miljøministeren* (14/11 80) af:

Svend Heiselberg (V):

»Agter ministeren at se bort fra folketingets beslutninger om rømning af Christiania samt forsvarsministerens meddelelse til beboerne i Christiania af 1. juni 1979 om en 6 måneders rømningsfrist efter vedtagelse af lokalplan?«

Begrundelse

Ifølge Information af 14. november har arkitektfirmaet Møller og Grønborg, som miljøministeren har indgået en kontrakt med om udarbejdelse af en skitseplan for Christiania, indledt forhandlinger med beboerne om, hvorledes de fortsat kan benytte arealerne. Det synes, at arkitektfirmaet her efter tilskyndelse af ministeren helt ser bort fra folketingets rømningsbeslutninger og forsvarsministerens meddelelse af 1. juni 1979. Et tilsvarende mundtligt spørgsmål fra en af mine folketingskolleger fik forleden kun et undvigende svar fra ministeren.

Besvarelse (24/11 80):

Miljøministeren (Erik Holst):

Foranlediget af en forespørgsel til forsvarsministeren om regeringens hensigter med hensyn til Christiania på baggrund af højesterets dom den 2. februar 1978 vedtog folketinget den 8. februar 1978 et forslag til motiveret dagsorden, hvorefter tinget tog ministerens redegørelse til efterretning. Af redegørelsen fremgik bl. a., at man burde lade den midlertidige benyttelse af området fortsætte, indtil en godkendt lokalplan kan iværksættes.

På denne baggrund udsendte forsvarsministeren den 1. juni 1979 en erklæring til bebo-

ere i Christiania. I erklæringen nævnes bl. a., »at den hidtidige benyttelse af Christianiaområdet kan fortsættes på nærmere fastsatte vilkår, indtil beboerne af forsvarsministeriet får meddelelse om, at arealet skal bebygges eller anvendes på anden måde. Der vil blive givet beboerne meddelelse om fraflytningstidspunktet med et varsel på 6 måneder ved bekendtgørelse i Statstidende«.

Det, regeringens Christianiaudvalg nu har besluttet, er, at miljøministeriet kan træffe aftale med et arkitektfirma om udarbejdelse af en skitse til Christianiaarealernes anvendelse. Regeringens Christianiaudvalg har givet udtryk for, at arealerne bør anvendes på en måde, der er til gavn for Københavns befolkning. Samtidig ser regeringen gerne, at de mest bæredygtige aktiviteter i Christiania kan indgå i en kommende plan.

Regeringsudvalget har besluttet, at det firma, der vil få overdraget opgaven, skal have helt frie hænder til at komme med forslag til arealernes anvendelse. Der ligger således ikke i regeringens tilkendegivelse noget direktiv om indholdet af en kommende plan. Regeringen har blot ønsket, at man i forbindelse med undersøgelserne af anvendelsesmulighederne også ser på, om der er aktiviteter i Christiania, der vil kunne videreføres og indgå i en samlet helhedsplan.

Der er således ikke uoverensstemmelse mellem folketingets beslutninger og forsvarsministerens erklæring og den beslutning, der nu er truffet i regeringens Christianiaudvalg.

Som jeg nævnte i mit svar til hr. Svend Heiselberg den 29. oktober 1980 skal skitseplanen til sin tid drøftes i regeringen. Som jeg ligeledes nævnte, finder jeg det rigtigst også at give folketinget en redegørelse om skitseplanen.

Herefter er det Københavns kommune, der efter kommuneplanlovens bestemmelser skal udarbejde forslag til lokalplan for området.

I øvrigt kan jeg oplyse, at der endnu ikke er indgået kontrakt om udarbejdelsen af skitseplanen. I overensstemmelse med tidligere tilsagn til finansudvalget har jeg forelagt udvalget en ansøgning vedrørende finansieringen af skitsens udarbejdelse. Først når finansudvalgets tilslutning foreligger, vil kontrakten blive indgået.

[Miljøministeren]

Jeg er bekendt med, at arkitektfirmaet har været på besøg i Christiania for at få et mere indgående kendskab til området.

Spm. nr. 206

Til *justitsministeren* (14/11 80) af:

Ernst Schmidt (FP):

»Vil ministeren ændre gældende cirkulære af 14. oktober 1966 om bortlodning, således at vilkårene for bankospil ikke forringes i takt med den almindelige prisstigning?«

Begrundelse

Da mange foreninger, som afholder bankospil, finder de gældende bestemmelser om gevinsters maksimumværdi på 200 kr. urimelige, overtrædes reglerne ofte, og ifølge Vestkysten af 27. september 1980 udtaler politimester K. Porsdam, Varde, at det er galt over hele landet.

Da de gældende regler er fra 1966, forekommer det rimeligt, at disse ændres i takt med tidens prisudvikling, hvorfor spørgsmålet er stillet.

Besvarelse (20/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Ifølge justitsministeriets cirkulære nr. 211 af 14. oktober 1966 om bortlodning må værdien af den enkelte gevinst ved bankospil ikke overstige 200 kr.

På baggrund af to artikler i dagbladet Vestkysten den 16. august 1980, hvori der omtales nogle problemer, som den nævnte værdigrænse giver anledning til, har justitsministeriet taget spørgsmålet om en eventuel ændring af værdigrænsen op til overvejelse.

Af hensyn til de afgiftsmæssige spørgsmål, som en ændring af værdigrænsen vil indebære, har justitsministeriet forelagt sagen for ministeriet for skatter og afgifter.

Spm. nr. 212

Til *ministeren for skatter og afgifter* (17/11 80) af:

Thorndahl (FP):

»Ministeren har gentagne gange under påberøbelse af tavshedspligten afvist at kommentere skattesager, der involverer advokat Mogens Glistrup. På den baggrund bedes

ministeren oplyse, om daværende ligningsrådsmedlem, fhv. minister Ove Hansen overtrådte tavshedspligten i et interview i Aktuelt den 18. maj 1974.«

Begrundelse

Ove Hansen citeres bl. a. for følgende udtalelse:

»I et enkelt tilfælde har en ingeniør indbetalt 250.000 kr. kontant til Glistrup, da han trådte ind i Glistrups skattecirkus. Desuden har manden udstedt store pantebrevne til Glistrup. Hans eneste kvittering for det store, kontante beløb er en postkvittering. Han har ingen sikkerhed for beløbet. Han har kun fået løfter om skattelettelser.«

Den pågældende ingeniør er efter mødet med skattevæsenet kommet til en anden vurdering af Glistrup. Manden har nemlig fået klarhed for, at hans 250.000 kr. ikke står opført på Glistrups klientkonti. Pengene er blevet brugt til fortsat arbejde i skattecirkus.

Klienterne køber aktieselskaber af Glistrup. De får ingen aktiebrevne. De får ingen bestyrelsesposter. De har ikke stemmeret. Der findes ingen aktiebøger. Alt sammen noget, et rigtigt aktieselskab indeholder.

Endelig er der mange, der aldrig har set et regnskab fra Glistrup.«

Uden at tage stilling til udtalelsens indhold forekommer Ove Hansens gennemgang af denne konkrete sag at ligge væsentligt ud over det, der ifølge ministeren skulle være muligt uden klart at overtræde tavshedspligten.

Besvarelse (21/11 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Besvarelsen af spørgsmålet vil kræve en nærmere undersøgelse, som jeg ikke finder anledning til at søge iværksat på grundlag af en seks år gammel avisartikel.

Spm. nr. 220

Til *forsvarsministeren* (18/11 80) af:

Kaj Poulsen (S):

»Hvorfor vil ministeren absolut have udenlandsk fremstillet stof til det militære personel, når Den militære Klædefabrik lukker i 1981?«

[Kaj Poulsen]

Begrundelse

På baggrund af, at Kjærs Mølles Fabriker A/S i Ålborg har erklæret sig i stand til at fremstille den ønskede kvalitet af stof til forsvaret, finder spørgeren det urimeligt, at produktionen henlægges til udenlandske fabrikker.

Besvarelse (21/11 80):

Forsvarsministeren (Søgaard):

Jeg har ikke på noget tidspunkt givet udtryk for, at stof til uniformer skal indkøbes i udlandet, når Den militære Klædefabriks afdeling i Usserød, der fremstiller klædevarer, lukker i efteråret 1981.

Misforståelsen skyldes formentlig en artikel i novemberudgaven af tidsskriftet Stof og Saks, der har været omtalt i dagspressen.

Klædefabrikkens direktør har i den forbindelse oplyst, at han ikke – som anført i artiklen – har udtalt sig om, at en væsentlig del af produktionen sandsynligvis vil blive overført til udlandet. Tværtimod har direktøren efter det oplyste i god tid før tidsskriftets trykning forgæves anmodet om en rettelse, hvoraf det skulle fremgå, at det ikke bør udelukkes, at danske virksomheder iværksætter en produktion af de klædevarer, der her er tale om.

Klædefabrikken har i den anledning allerede for nogen tid siden taget kontakt med Kjærs Mølle A/S i Ålborg, der har vist interesse for at gå ind i produktionen af uniformsstoffer. Klædefabrikken har i den forbindelse ydet bistand ved selskabets fremstilling af prøvestoffer, således at dette vil kunne deltage i tilbudsgivningen ved fabrikkens indhentelse af tilbud.

I tilfælde, hvor der kan være tvivl vedrørende placeringen af en ordre om levering af f. eks. uniformsstoffer, skal sagen efter gældende bestemmelser forelægges forsvarrets materielnævn til udtalelse. I dette nævn er bl. a. Industrirådet og fagbevægelsen repræsenteret.

Spm. nr. 221

Til *forsvarsministeren* (18/11 80) af:

Stavad (S):

»Anser ministeren det ikke for rimeligt i den aktuelle beskæftigelsessituation at bevare

flest mulige danske arbejdspladser, og vil ministeren bidrage hertil ved at bestille stof til militæret på danske virksomheder?«

Begrundelse

På baggrund af, at Kjærs Mølles Fabriker A/S i Ålborg har erklæret sig i stand til at fremstille den ønskede kvalitet af stof til forsvaret, finder spørgeren det urimeligt, at produktionen henlægges til udenlandske fabrikker.

Besvarelse (21/11 80):

Forsvarsministeren (Søgaard):

Det er naturligvis klart, at jeg er interesseret i, at så mange arbejdspladser som muligt bevares for det danske samfund.

Da spørgsmålet formentlig er fremkaldt af dagspressens omtale af en artikel i novemberudgaven af tidsskriftet Stof og Saks, skal jeg tillade mig at henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 220, der er stillet den 18. november 1980 af folketingsmedlem Kaj Poulsen.

Efter de gældende regler for offentlige indkøb skal sådanne indkøb normalt foretages efter offentligt udbud, hvorunder bl. a. leverandører i andre EF-lande skal have lejlighed til at afgive tilbud. I tilfælde, hvor der kan være tvivl vedrørende placeringen af en ordre om levering af f. eks. uniformsstoffer, skal sagen efter gældende bestemmelser forelægges forsvarrets materielnævn til udtalelse. I dette nævn er bl. a. Industrirådet og fagbevægelsen repræsenteret.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om miljøstøtte.

(Lovforslag nr. L 75. Fremsat 14/11 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

Den nugældende lov om miljøstøtte, der har været gældende siden miljølovens gennemførelse i 1974, må nu formodes at have opfyldt sit formål, nemlig at yde støtte til de